

Klaipėdos universitetas
Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas

Eglė Stankevičiūtė

**TAURAPILIO PILIAKALNIO PAPĖDĖS GYVENVIETĖS
(UTENOS RAJ., TAURAGNŲ SEN.) 2012 m. ARCHEOLOGINIŲ
ŽVALGOMŲJŲ TYRIMŲ ATASKAITA**

Klaipėda, Vilnius 2015

TURINYS

TURINYS	2
ĮVADAS	4
TYRINĖTOS VIETOS APRAŠYMAS	7
TYRIMŲ METODIKA	8
PERKASA 1	9
PERKASOS 1 PROFILIAI	19
Š sienelė	19
V sienelė	19
P sienelė	19
R sienelė	19
PERKASA 2	20
Kapas 1	21
PERKASOS 2 PROFILIAI	22
PV sienelė	22
ŠV sienelė	23
ŠR sienelė	23
PR sienelė	23
IŠVADOS	23
RADINIŲ SĄRAŠAS	26
YPATIEJI RADINIAI	26
PERKASA 1	26
PERKASA 2	28
KAPAS 1	29
KERAMIKA	29
MASINIAI RADINIAI	39
MOLIO TINKAS	43
BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS	47

FOTONUOTRAUKŲ SĄRAŠAS	47
PRIEDŲ SĄRAŠAS.....	50
PLANAI	52
FOTONUOTRAUKOS	60
PRIEDAI	86
ŽVALGOMŲJŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRIMŲ LEIDIMAS.....	86
ŽVALGOMŲJŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRIMŲ PROJEKTAS.....	87
RADINIŲ FIKSAVIMO PIRMINĖ VERSIJA.....	92
ANTROPOLOGINIŲ TYRIMŲ AKTAS	103
RADINIŲ PERDAVIMO AKTAS	104
ŠEIMATIES PILKAPYNO III APRAŠYMAS.....	109

IVADAS

2012 m. liepos 29 d. – rugpjūčio 25 d. Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas (toliau – KU BRIAI) vykdė Taurapilio piliakalnio papėdės gyvenvietės (Utenos raj., Tauragnų sen.) (nuotrauka 1) žvalgomojus archeologinius tyrimus. Tyrimus paskatino KU BRIAI archeologų bendradarbiavimas su Romos – germanų komisijos (*Römische – germanische Kommission*) Frankfurte prie Maino (*Frankfurt am Main*) (Vokietija) archeologu Sebastian Messal (nuotraukos 2, 3). Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų tikslas buvo keleriopas: komplekso teritorijoje išbandyti magnetometro teikiamas galimybes nedestrukciuose lauko archeologijos tyrimuose; supažindinti studentus ir jaunuosius archeologus su nedestrukciniais ir destruktiniais archeologinių tyrimų metodais, naudojamais Vokietijos archeologų; surinkti duomenų apie papėdės gyvenvietės chronologiją ištiriant joje pagal magnetinės žvalgybos duomenis parinktas vietas. Tyrimams Kultūros paveldo departamentas pagal pateiktą projektą (žr. priedą Nr.2) 2012 m. liepos 27 d. išdavė leidimą Nr.246 (žr. priedą Nr.1). Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų ekspedicijai vadovavo šios ataskaitos autorė, o jai nuo rugpjūčio 3 d. išvykus į praktiką Vokietijoje Šlezvige – KU BRIAI vyresnysis mokslo darbuotojas doc. dr. Gintautas Zabiela. Žemės kasimo darbus atliko 19 jaunųjų bei būsimųjų archeologų bei archeologija besidominčių moksleivių, kurie ekspedicijoje keitėsi kas savaitę ar dvi savaitės. Tokį pasikeitimą sąlygojo tiek jų galimybės dalyvauti ekspedicijos darbe, tiek noras suteikti galimybę susipažinti su ekspedicijos darbu galimai daugiau žmonių. Taurapilio piliakalnio papėdės gyvenvietės ekspedicijos dalyviai toliau pateikiami abėcėlės tvarka: Luisa Bierstedt (Giotingeno universiteto (*Georg–August–Universität Göttingen*)) magistrantė, liepos 29 – rugpjūčio 25 d.), Vita Bukantaitė (KU archeologijos magistrantė, liepos 29 – rugpjūčio 5 d.), Eglė Budrytė (vienos Klaipėdos mokyklos moksleivė, liepos 29 – rugpjūčio 5 d.), Ingrida Čičiurkaitė (Švenčionių mokyklos moksleivė, rugpjūčio 6–10 d.), Karolina Geštautaitė (KU archeologijos magistrantė, liepos 29 – rugpjūčio 5 d.), Frauke Imsel (Giotingeno universiteto (*Georg–August–Universität Göttingen*), liepos 29 – rugpjūčio 25 d.)) magistrantė), Daiva Jazbutytė (KU archeologijos magistrantė, rugpjūčio 6–17 d.), Inga Jonauskaitė (KU archeologijos bakalaurė, rugpjūčio 20–21 d.), Daumantas Kiulkys (Vilniaus universiteto magistrantas, liepos 29 – rugpjūčio 14 d.), Jūratė Paškonytė (KU archeologijos bakalauras, rugpjūčio 6–17 d.), Marius Petkus (UAB „Statybų archeologija“ archeologas, rugpjūčio 20–22 d.), Andrius Milius (KU archeologijos bakalauras, rugpjūčio 20–22 d.), Jūratė Paršonytė (KU archeologijos bakalaurė, rugpjūčio 3–17 d.), Vilita Petrauskaitė (KU archeologijos bakalaurė, rugpjūčio 20–22 d.), Gvidas Slah

(KU archeologijos bakalauras, rugpjūčio 13–23 d.), Monika Stanišauskaitė (KU archeologijos magistrantė, rugpjūčio 22–23 d.), Simona Širvydaitė (VŠĮ „Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgos“ archeologė, rugpjūčio 6–14 d.), Miglė Urbonaitė (KU archeologijos magistrantė, liepos 29 – rugpjūčio 14 d.), Agnė Žilinskaitė (VŠĮ „Kultūros paveldo akademija“ archeologė, rugpjūčio 6–14 d.). Ekspedicijos darbą organizuoti padėjo KU BRIAI archeologas dr. Romas Jarockis, kuris surado bazę ekspedicijai, bei KU BRIAI darbuotojas Jūratis Liachovičius, parūpinęs didžiąją dalį įrangos ekspedicijai. Pagrindinę archeologiniuose kasinėjimuose naudojamų įrankių dalį atsivežė S. Messal, įskaitant ir tokius, kaip magnetometras, GPS aparatas, planų braižymo aparatas. Trūkstantį įrangą (grunto sijokliai, vandens purkštuvas, metalo detektorius) parūpino G. Zabiela. Naudoti firmos „Dr. Förster“ magnetometras su „Ferex“ tipo davikliais, GPS aparatas „Leica“, metalo detektorius „Minelab 2200“. Ekspedicijos dalyviai gyveno Jono Maniušio kaimo turizmo sodyboje „Pas Joną“ Tauragnų kaime (šalia Tauragnų piliakalnio), maitinosi konkursą laimėjusioje UAB „Dimini“ (direktorius Darius Kulieša). Ekspedicija nuolat naudojosi visokeriopa parama iš Tauragnų seniūnijos (seniūnas Alvydas Danauskas) pusės. Seniūnija parūpino darbuotojus nušienauti tiriamus plotus, techniką juos užversti. Tyrinėjimus vykdyti savo žemėje (kasti perkasa 2) leido jos savininkas Romas Petrauskas, už ką jam ekspedicijos dalyviai dėkoja. Tyrinėjimų lauko fiksacija (įskaitant ir planų darymą) buvo pasidalinta perkasomis. Perkasa 1 fiksavo S. Messal, perkasa 2 – G. Zabiela. Kiekvienas jų taikė savo lauko tyrimų metodiką, dėl ko perkasų aprašymai ataskaitoje yra nevienodi. Tai padaryta specialiai norint parodyti skirtingas medžiagos fiksacijos galimybes. Planus ataskaitai ir iliustracijas parengė Aida Janonytė, fotografavo G. Zabiela ir S. Messal. Radiniai ekspedicijos metu buvo tvarkomi pagal vokišką tvarką išskiriant atskirus dirbinius (į jų tarpą pateko ne tik mums įprasti ypatieji radiniai, bet ir šlakas, kai kurie neaiškūs dirbiniai) ir masinę medžiagą (keramika, kaulai, žvynai, molio tinkas). Šios dvi lentelės originaliame atlikime yra pateiktos ataskaitos priede 3. Ataskaitos radinių sąrašas parengtas pagal mums įprastą tvarką ypačiųjų radinių sąrašė paliekant tik realius radinius, keramiką, šlaką, kaulus ir kitus ekofaktus bei molio tinką aprašant lentelių pagalba. Aptiktus žmogaus griaučius vietoje ištyrė Vilniaus universiteto magistrantas Šarūnas Jatautis (žr. priedą Nr.4) (nuotrauka 62). Visiems prisidėjusiems prie sėkmingo ekspedicijos darbo, už tai nuoširdžiai dėkojame.

Nepaisant visokeriopos paramos ekspedicijai jos metu neapsieita be reto ir apmaudaus incidento. Rugpjūčio 1 d. ekspediciją užsipuolė ir pradėjo grasinti bei įžeidinėti galimai neblaivus Taurapilio kaimo gyventojas Audrius Katinas (jis gyvena į P nuo piliakalnio,

dalinei papėdės gyvenvietės teritorijoje (nesaugomoje)). Tas išgąsdino ekspedicijos dalyvius, ypač kolegas iš Vokietijos, kurie pasijuto nesaugūs. Pagalbos teko kreiptis į seniūną ir Utenos policiją, surašant atitinkamą dokumentą. Lietuvos teisėsaugos garbei reikia pasakyti, kad į šį išpuolį buvo operatyviai ir deramai sureaguota ir minėtas pilietis nubaustas.

Apie ekspedicijos darbą buvo informuota rajono žiniasklaida, Kultūros paveldo departamento Utenos teritorinis padalinys, Utenos muziejus, kurių atstovai kelis kartus lankė tyrinėjimus, juos nušvietė rajoninėje spaudoje. Ekspediciją lankė archeologai Zenonas Baubonis, Albinas Kuncevičius. Rugpjūčio 24 d. Taurapilyje vietoje buvo suorganizuotas ekspedicijos rezultatų pristatymas visuomenei bei diskusija dėl privažiavimo vietos prie piliakalnio parinkimo (nuotrauka 4). Pastaroji problema Taurapilio atveju itin aktuali, nes iš esmės tik ties šiuo piliakalniu Tauragno ežero P krante yra likusios neprivatizuotos žemės, kuri aktyviai naudojama žvejų, poilsiautojų bei paties piliakalnio lankytojų. Tas buvo gerai matyti ekspedicijos darbo metu, kuomet kiekvieną dieną čia atvažiuodavo mažiausiai po keliolika žmonių (jie nebuvo skaičiuojami, mažiau žmonių būdavo tik blogu oru). Tuo tarpu kelias prie piliakalnio veda per privačią žemę, nėra servitutinis, eina per dalį papėdės gyvenvietės ir jo intensyvus naudojimas įskaitant ir automobilių parkavimą žaloja jos kultūrinį sluoksnį. Privatizuojant žemę palei Taurapilio piliakalnį servitutas privažiavimo keliui prie jo uždėtas per Katininės žemę ir namų kiemą einančiam mažai naudojamam (nuo sodybos link piliakalnio) keliukui. Pastarasis yra nepatogus piliakalniui pasiekti, o automobilių statymo problemos išvis nespėndžia. Visai šiai problemai spręsti ir susirinko Kultūros paveldo departamento (vyresnysis valstybinis inspektorius Renaldas Augustinavičius, kontrolės skyriaus vedėjas Rimantas Kraujalis) bei jo Utenos teritorinio padalinio (laikinais einanti viršininkės pareigas Judita Žemaitienė, vyresnysis valstybinis inspektorius Romualdas Mikulėnas), Aukštaitijos nacionalinio parko (direktorius Imanuelis Leškevičius, ekologas Edmundas Vilkas), Tauragnų seniūnijos (seniūnas A. Danauskas) darbuotojai, Lietuvos archeologijos draugijos (pirmininko pavaduotojas Zenonas Baubonis, Vilniaus universiteto profesorius Albinas Kuncevičius) atstovai. Dalyvaujant žurnalistams bei vietos gyventojams aptarta susidariusi problema, siūlyti jos sprendimo būdai. Priimtinausias būdas būtų išsirūpinti esamo kelio servituto nuo dabar esančio kaimo kelio iki valstybinės žemės įteisinimą, jo sutvarkymą bei automobilių stovėjimo aikštelės, talpinančios ir bent vieną autobusą, įrengimą saugomos papėdės gyvenvietės pakraštyje šalia esamo kelio. Pasitarimo dalyviai kiekvienas pagal savo kompetenciją apsiėmė toliau detalizuoti šį variantą.

Po pasitarimo R. Mikulėnas ekspedicijos dalyviams parodė kitoje Tauragno ežero pusėje, Šeimaties kaime surastą nežinomą pilkapyną (jo aprašymą žr. priede Nr.6). Jį KPD Utenos teritorinis padalinys siūlys įrašyti į kultūros paminklų registrą.

TYRINĖTOS VIETOS APRAŠYMAS

Taurapilio piliakalnis (N55°26'53.4"; E25°52'10.8") yra Tauragno ežero P krante, maždaug ties ežero viduriu (pav. 1) (nuotrauka 1). Jo aikštelė trapecinė, pailga R–V kryptimi, 90 m ilgio, 22 m pločio R gale, 14 m pločio V gale, su pylimais galuose. Aikštelės V krašte supiltas 1 m aukščio, 12 m pločio pylimas, R krašte – 6 m pločio, 0,4 m aukščio pylimas. Piliakalnio Š šlaitas ir aikštelės kraštas nuplauti ežero, aikštelėje iškastos 3 didelės duobės. Šlaitai statūs, 13–14 m aukščio. V, P ir R pašlaitėse iškastas 220 m ilgio, 25 m pločio, 4 m gylio griovys 10 m pločio dugnu, nuo aukštumos juosiantis visą piliakalnį¹. Piliakalnis dirvonuoja, Š šlaite želia anksčiau nukirstų lapuočių medžių atžalos, V ir R šlaituose įrengti dabar jau papuvę laiptai.

Piliakalnio V, P ir R papėdėse, mažiausiai 4 ha plote yra papėdės gyvenvietė (pav. 1), kurioje anksčiau buvo rastas molinis verpstukas, brūkšniuotos, grublėtos, lygios ir žiastos keramikos, molio tinko, geležies gargažių. Gyvenvietė daugumoje dirvonuoja, jos R dalyje vietomis auga jauni lapuočiai medeliai, ežero pakrante apaugusi įvairiais lapuočiais. Į gyvenvietės teritoriją įeina ir jos PR dalyje esanti apie 100 m skersmens iki 3 m aukščio kalvelė su sodybos liekanomis (pamatai, akmeninio rūsio sienos) ir ant jos augančiais berželių guotu ir didžiuliu alyvos krūmu. Jos PR dalimi nuo kaimo kelio link piliakalnio ateina oficialiai neįteisintas (ne servitutinis) gruntinis kelias, vedantis į link ežero pakrantės į R nuo Taurapilio piliakalnio esančią improvizuotą pliažą, kurį vasarą mėgsta poilsiautojai ir meškeriotojai. Oficialiai įteisintas (servitutinis) kelias link piliakalnio veda pro Katinienės sodybą (kiemą), dėl ko yra nepatogus. Būtent dėl privažiavimo prie piliakalnio ir ežero ties piliakalniu optimizavimo 2012 m. rugpjūčio 24 d. ir buvo susirinkusi aukščiau minėta komisija.

Taurapilio piliakalnis datuojamas I tūkst. – XV a. viduriu. Jame stovėjo Tauragnų pilis, istoriniuose šaltiniuose paminėta 1373, 1375 ir 1387 m. bei tiksliau nedatuotame XIV a. pabaigos dokumente. 1433 m. vasario pradžioje Tauragnų pilį sudegino Livonijos ordinas. Po to, matyt pilis atstatyta nebuvo.

---

¹ Aprašymas pagal: *Lietuvos piliakalniai. Atlasas*, Vilnius, 2005, t.III, p.270.

500 m į PR nuo Taurapilio piliakalnio yra V–VI a. Taurapilio pilkapynas (pav. 1). Jame 1970–1971 m. Adolfas Tautavičius (1925–2005) ištyrė 14 paviršiuje matomų pilkapių liekanas, aptiko 15 griautinių ir 3 degintinius žmonių kapus, 4 griautinius žirgų kapus. Tyrinėtų kapų tarpe išsiskyrė pilkapyje Nr.5 surastas labai turtingas V a. griautinis kario su šalia palaidotu žirgu kapas, dažnai įvardinamo kunigaikščio kapu².

Tyrinėta vieta papėdės gyvenvietės centrinėje dalyje, į PR nuo piliakalnio (pav. 2). Gyvenvietės paviršius čia nesmarkiai kyla nuo piliakalnio papėdės maždaug iki perkastos 1 vietos, o toliau lygiai taip pat palengva nuolaidėja į PV link čia esančiosios apvalios drėgnos daubos – raisto. Į R pusę jos paviršius čia irgi palengva kyla į kalvelę, ant kurios kaip spėjama yra stovėjusi Taurapilio bažnyčia. Visas paviršius arčiau piliakalnio yra apaugęs tankia ir pakankamai aukšta kelis metus nešienauta žole, kuri toliau nuo piliakalnio, čia esančioje privačioje R. Petrausko žemėje yra nuolat šienaujama ir ganoma jo kaimynės Katinienės.

TYRIMŲ METODIKA

Taurapilio archeologijos paminklų komplekso tyrimų metodiką apsprendė nedestruktyvinių metodų taikymas šio komplekso pažinime. Jų pritaikymo bandymui Rytų Lietuvoje pasirinkus Taurapilį įvairiose šio komplekso vietose tiek saugomoje teritorijoje, tik ir už jos ribų, gavus žodinius žemės savininkų sutikimus buvo atlikta magnetinė žvalgyba. Jai naudotas Dr. Förster firmos magnetometras 5 Ferrex tipo jutiklių ant ratelių stumdomas (nuotrauka 5) arba 16 jutiklių automobiliu transportuojamas to paties tipo magnetometras, surištas su GPS prietaisu ir dirbantis realiu laiku³. Tolygiai išžvalgyti didesnius plotus su magnetometru trukdė visa eilė kliūčių, tarp kurių bene didžiausia buvo žvalgomoje teritorijoje augę krūmai ir medeliai. Kliudę pavieniai buvo nukertami, tačiau didesnius jų guotus teko aplenksti, kaip ir didesnius žemės paviršiaus kreivumus bei stambesnius geležinius objektus (pastaruosius gana pagarbiu atstumu, nes magnetometras jiems yra gana jautrus). Tokiu būdu magnetinė nuotrauka buvo padaryta 9 atskirose vietose bendrame apie 4 ha plote⁴ (pav. 1). Ji

---

² Tautavičius A. Taurapilio pilkapių (Utenos raj.) kasinėjimai 1970 ir 1971 metais *Archeologiniai ir etnografiniai tyrinėjimai Lietuvoje 1970 ir 1971 metais*, Vilnius, 1972, p.40–48; Таутавичюс А., Урбанавичюс В. *Вопн V в. из Таурапилуса*, Вильнюс, 1974, 4 с.; Werner J. Der Grabfund von Taurapilis, Rayon Utena (Litauen) und die Verbindung der Balten zur Reich Theodoricus, *Archäologische Beiträge zur Chronologie der Völkerwanderungszeit. Antiquitas*, Reihe 3, Bd. 20, Bonn, 1977, p.87–92; Tautavičius A. Taurapilio “kunigaikščio” kapas, *Lietuvos archeologija*, Vilnius, 1981, t.2, p.18–43 (straipsnis perspausdintas: *Tauragnai*, Vilnius, 2005, p.121–151).

³ Darbas su magnetometru reikalauja specifinio pasiruošimo ir nemažos patirties, tad jos neturint detalesnis magnetinio žvalgymo metodikos nušvietimas šioje ataskaitoje nepateikiamas. Dėl magnetometro gedimo 2011 m. lapkričio 11 d. nepavyko padaryti lauko į V nuo pilkapyno magnetinės nuotraukos, nors lauko darbai ten buvo atliekami.

⁴ Magnetinė žvalgyba buvo atlikta rengiantis šiems tyrimams 2011 m. gegužės 2-3 ir lapkričio 10-11 dienomis.

leido tikslingai pasirinkti tyrinėtinas vietas, kas ir buvo padaryta tyrimų projekte (žr. priedą Nr.2). Pradžioje buvo deklaruotos 3 tyrimų vietos, tačiau tyrimų eigoje aptikus žymiai storesnius, nei buvo manyta prieš tai, kultūrinius sluoksnius, trečios vietos (ant kalvos į P nuo piliakalnio) atsisakyta, kaip ir mėginių iš piliakalnyje fiksuotų anomalijų paėmimo. Tyrimai atlikti dviejose vietose. Visi matavimai atlikti įrengus vietinius reperius, kurių vietose paliktos geležinės vinys su ženklais „MASS PUNKT“.

PERKASA 1

Perkasa 1 (toliau – P1) (N55°57'41.7"; E22°00'47.3") kasta į P nuo piliakalnio esančios kalvos žemėjančiame į R tęsinyje, jau smarkiai nuartame jos R šlaite, dirvone, apaugusiam aukšta nešienauta žole (pav. 2). Ji kvadratinė, 6x6 m dydžio, kraštinėmis orientuota Š–P kryptimi (0°–180°). Jos kampų koordinatės LKS 94 sistemoje: ŠV X 618345,500 Y 6147416,000, H_{abs} 168,35 m, ŠR X 618351,500 Y 6147416,000 H_{abs} 168,05 m, PR X 618351,000 Y 6147410,000 H_{abs} 168,34 m, PV X 618345,500 Y 6147410,000 H_{abs} 168,63 m. Paviršinė žolė prieš tyrimus nušienauta (nuotrauka 6). P1 pradžioje pagal vokišką metodiką buvo padalinta į 4 dalis (4 kvadratus, kiekvienas po 3x3 m dydžio), kurie Š–P kryptimi sužymėti skaičiais 1–2, V–R kryptimi – raidėmis A, B. Vėliau pasiekus kultūrinį sluoksnį kiekvienas iš šių kvadratų dar buvo skirstomas į 1x1 m dydžio kvadratus, kurie ta pačia kryptimi žymėti lotyniškais skaičiais I–IX. Tai sukėlė nemažą nepatogumą rengiant ataskaitą, tad joje visas kvadratų žymėjimas buvo pernumeruotas į įprastinę lietuvišką visą tiriamą plotą dalinant į 1x1 m dydžio kvadratus, kurie Š–P kryptimi sužymėti skaičiais 1–6, V–R kryptimi – angliškos abėcėlės raidėmis A–F (pav. 3) (nuotrauka 7). Pirminė vokiška kvadratų skirstymo sistema palikta pirminiame radinių sąrašė, kuris šioje ataskaitoje pateikiamas priede 3. P1 tiriami sluoksniais po 10 cm kasant juos mentelėmis (nuotrauka 8) ir sijojant (nuotrauka 9), kaskart prieš tyrimus naują sluoksnį patikrinant metalo detektoriumi (nuotrauka 10). Kadangi paviršiuje buvo velėna, ji buvo nuimta visu storiu kastuvu (iki 20 cm storio viršutinis sluoksnis), patikrinta detektoriumi ir sandėliuota atskirai jos neardant. Toliau visi kasimo darbai buvo atliekami tik mentelėmis, kastuvai naudoti tik tirtoms žemėms sukasti į kibirus, kuriuose žemė buvo pašalinama iš tiriamo ploto ir transportuojama sijojimui (realybėje vienu sijojimu buvo išsijojamas kibiras žemių). Sluoksniai po 10 cm tyrimo metu žymėti arabiškais skaičiais: 1 – iki 25 cm, 2 – 25–35 cm, 3 – 35–45 cm, 4 – 45–55 cm, 5 – 55–65 cm (tik P1 ŠR ketvirtis kv.1–4A–D). Perkastos sluoksniai tiriami juostomis pagal kvadratus pradėdant nuo jos P pusės. Grunto sijojimas leido iš kultūrinio sluoksnio išrinkti smulkiausias radinius kaip

žuvų žvynai, molio tinko gabaliukai, kauliukai, šlakas, smulkūs ypačiųjų dirbinių fragmentai. Šie dirbiniai pagal gylius suregistruoti atitinkamose radinių sąrašo dalyse.

Sluoksnis 1 (iki 25 cm gylio) yra velėna ir po juo buvęs maišytas povelėninis rusvai pilkas dirvožemis. Po velėna iki 25 cm gylio esančiame rusvai pilkame dirvožemyje (buvęs arimo sluoksnis) rastas geležiniai **skardelė** (Nr.11), **lystelė** (Nr.15), 2 **smailės** (Nr.12, 13), bronzinė **skardelė** (Nr.10) (nuotrauka 67:10), akmeninio **trintuvo** fragmentas (Nr.14) (nuotrauka 68:14). **Keramika**⁵ šiame gylyje yra negausi, tačiau labai įvairi: **žiasta** (Nr.1–10, 723–724, 1167–1169) (nuotrauka 74:1), **lipdyta lygi** (Nr.714–716, 718–721, 725–731, 1165–1166), **grublėta** (Nr.11–12) (nuotrauka 74:11), **brūkšniuota** (Nr.713, 722), net **žiasta glazūruota** (Nr.13). Kv.1–3D–F šiame gylyje rastos dvi kietos rudos masės plytgaliuko ar šukės nuolaužos, baltai glazūruota smulki šukelė (kaip aiškus XX a. dirbinys, neimta).

Sluoksnyje 2 (25–35 cm) visoje P1 buvo juodas kultūrinis sluoksnis (pav. 3) (nuotrauka 12). Jame rasta dauguma radinių. Kai kurie jų fiksuoti *in situ*. Kv.3D 25 cm gylyje pilkoje žemėje rastas geležinis įtveriamasis **peilis** su nulaužta viršūne (Nr.1), gulėjęs smaigaliu į PR ir ašmenimis į PV (nuotraukos 11, 65:1). Kiti radiniai: geležiniai **yla** (Nr.25) (nuotrauka 69:25), 5 **įkotės** (Nr.8, 16, 23, 27, 58), 2 atskiros (Nr.3, 22) ir 2 sukibusios **grandelės** (Nr.9) (nuotrauka 65:9), **ašmenų** fragmentas (Nr.48) (nuotrauka 65:48), **smailė** (Nr.4), **skardelė** (Nr.21), **vinutė** (Nr.26), **viela** (Nr.42), bronzinės 2 **vielos** (Nr.5, 7), 2 **skardelės** (Nr.6, 28), molinis **verpstukas** (Nr.2) (nuotrauka 66:2) ir jo 3 fragmentai (Nr.19, 24, 49) (nuotrauka 66:19), akmeniniai **trintuvas** (Nr.18) (nuotrauka 68:18), 2 **karoliai** ? (fosilijos ?) (Nr.20, 43), titnago **nuoskala** (Nr.55). **Keramika** šiame gylyje irgi įvairi: **žiasta** (Nr.14–15, 23, 29–30, 51, 58, 94, 135–137, 140–143, 171, 174, 185–186, 188, 204, 221–225, 234–238, 247, 250–256, 271, 287, 340–341, 347–348, 355–360, 380, 734, 768–770, 777–795, 800–802, 812, 814–816, 824–829, 832–835, 851, 866, 870–872, 885–887, 893, 894–896, 906–910) (nuotraukos 74:14; 77:51, 135; 75:140, 143, 171, 174, 185, 222, 234, 247, 287, 340, 341, 814; 885, 886, 906, 907), **lipdyta lygi** (Nr.17–19, 25–28, 33–50, 53–57, 66–92, 95–114, 118–133, 138–139, 146–170, 172–173, 176–184, 187, 192–203, 205, 208–220, 226–233, 240–246, 248–249, 259–270, 274–286, 288–309, 317–339, 342–346, 349–352, 354, 362–368, 372–379, 384–392, 732–733, 737–740, 742–745, 749–755, 757–767, 772–776, 796–799, 803, 806–811, 813, 818–823, 831, 839–850, 857–865, 867–869, 873–883, 888–892, 899–906, 912–920, 925–948) (nuotraukos 76:146; 77:745; 75:803, 841, 873; 78:906), **grublėta** (Nr.16, 31, 52, 59–62, 115–116, 134, 144–145, 175, 190–191, 206–207, 257, 272–273, 311–316, 353, 361,

⁵ Radinių sąrašė ataskaitoje iliustruotų nuotraukomis keramikos šukių numeriai pajuodinti.

369, 381–383, 736, 741, 748, 756, 771, 804–805, 817, 838, 855–856, 897–898, 911, 922–924) (nuotraukos 74:16; 76:31, 52, 59, 115, 144, 353, 369, 741, 756), **brūkšniuota** (Nr.20–22, 24, 32, 63–65, 77:93, 117, 189, 239, 258, 310, 370, 75:371, 735, 77:746; 747, 77:830, 836–837, 852–854, 921), net **žiesta glazūruota** (Nr.884) (nuotrauka 80:884). 20–40 cm gylyje rastos dvi dubeninio **koklio** šukės sienelės (storis 10 mm), kv.5F 25–35 cm gylyje – smulkus lango **stiklo** fragmentas. Pagal radinius matyti, kad kultūrinis sluoksnis yra įvairialaikis.

Sluoksnio 3 (35–45 cm) viršutinėje dalyje (iki 40 cm gylio) dar buvo tiriamas juodas kultūrinis sluoksnis (nuotrauka 13). Jame irgi buvo paskirų ypačiųjų radinių: geležiniai **ylos** fragmentas (Nr.33) (nuotrauka 69:33), **vielutė** (Nr.39), **smailė** (Nr.41), bronziniai **skardelė** (Nr.29) (nuotrauka 67:29), **kniedė** (Nr.34), lydymo **atliekos** (Nr.45) (nuotrauka 71), molinis **verpstukas** (Nr.30) (nuotrauka 66:30), jo ruošinys (Nr.35) (nuotrauka 66:35) ir 2 fragmentai (Nr.44, 50) (nuotrauka 66:44), akmeninio **galąstuvo** fragmentas (Nr.17), **trintuvas** (Nr.40) (nuotrauka 68:40), 4 **karoliai** ? (fosilijos ?) (Nr.31, 32, 36, 38), (nuotrauka 68:17), molinių **tiglių** fragmentai (Nr.37, 52) (nuotrauka 70:37). **Keramika** šiame gylyje įvairi: **žiesta** (Nr.396–398, 438, 471–473, 481–483, 502–503, 516–517, 519, 536, 547, 551–552, 561, 564, 575, 593–596, 621, 634, 669–670, 680, 688, 704–705) (nuotraukos 75:471, 472, 481), **lipdyta lygi** (Nr.393, 412–423, 427–437, 441–445, 447–459, 462–469, 475–480, 484–486, 488–490, 492–501, 504–506, 508–515, 518, 521–528, 533–535, 537–539, 541–546, 548–550, 553–555, 557–560, 562, 568–572, 583–586, 590–592, 598–606, 609–620, 623–633, 635–640, 645–649, 651–659, 663–668, 672–679, 681–687, 689, 692–700, 702–703, 708–712) (nuotraukos 79:393, 490, 583), **grublėta** (Nr.403–411, 439–440, 461, 487, 491, 507, 520, 529–530, 556, 563, 565–567, 576–582, 587–589, 597, 608, 643–644, 650–651, 660–662, 671, 707) (nuotraukos 76:403, 407, 487, 529, 576), **brūkšniuota** (Nr.394–395, 399–402, 424–426, 446, 460, 470, 531–532, 540, 573–574, 607, 622, 641–642, 690–691, 701, 706) (nuotraukos 78:400, 401, 470, 474). Nors pagal ją kultūrinis sluoksnis irgi yra įvairialaikis, šiame gylyje santykinai daugiau ankstesnės (brūkšniuotos ir grublėtos) keramikos.

40–45 cm gylyje P1 R ir P dalyje (kv.1–3D–F, 4–6A–F) po juodu kultūriniu sluoksniu pasirodė žemis – gelsvas smėlis, kuriame išryškėjo įvairios dėmės, tyrimo metu įvardytos objektais (vokiškai – *Befund*) (pav. 4) (nuotrauka 14). Kad jos geriau išryškėtų sausame vasaros pabaigos ore, atidengtas P1 paviršius buvo drėkinamas vandens purkštuvu pagalba (nuotrauka 15). Tuo tarpu P1 ŠV dalyje kv.1–3A–C šiame gylyje dengėsi tokia pat tamsiai

pilka, tik gal vos vos šviesesnė žemė su paskirais degusiais akmenimis. P1 kv.2B ir 5C 35–45 cm gylyje rastos dvi fosilijos.

Sluoksnyje 4 (45–55 cm) buvo tiriami ir fiksuojami įvairūs įžemyje ir sienelių profiliuose aptikti objektais (pav. 5). Nors realybėje buvo daromas kiekvieno tokio objekto pjūvis, jis dažnai specialiai nefotografuotas ir nebraižytas, tik pats objektas pažymėtas plane. Toliau pateikiami šių objektų aprašymai.

Objektas 1 yra visoje P1 tiriamas kultūrinis sluoksnis, kurio storis siekia iki 28 cm (nuotrauka 16). 25–35 cm gylio plane (sluoksnis 2) jis pažymėtas kaip 1 (pav. 3), susiliejęs su 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) 3 numeriu pažymėtu sluoksniu. Tai anglies ir humuso prisotintas smėlis su perdegusių akmenų fragmentais bei įvairiais dirbiniais (ypačiais radiniais, keramika, šlaku, kaulais). 25–35 cm gylyje kv.4C šis sluoksnis vietomis maišytas su gelsvu – gelsvai rusvu smėliu. Sluoksnis apardytas vėlesnės žmonių veiklos (pvz. arimų).

Objektas 2 (kv.1–4A–B) yra tamsiai rudas – pilkas, dalinai maišytas su smėliu, angliukais ir akmenukais struktūra ar duobė ? (nuotrauka 16). 25–35 cm gylio plane (sluoksnis 2) jis pažymėtas kaip 2 (pav. 3). Jo kilmė neaiški, pats objektas pailgas Š–P kryptimi, 296 cm ilgio, 276 cm pločio, iš Š pusės ribojamas molio sluoksnio (kv.1A–B), V pusėje siekia tiriamos perkamos ribą. 25–35 cm gylio plane (sluoksnis 2) jis pažymėtas pilkai, 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) – kaip 5.

Objektas 3 (kv.1–5A–D) yra juodo, su dideliu anglių ir humuso kiekiu smėlėto kultūrinio sluoksnio 471 cm ilgio 391 cm pločio iki 28 cm storio likučiai įgilinime – kultūrinio sluoksnio tęsinys (nuotraukos 17–20). 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) jis pažymėtas kaip 3 (pav. 4). Sluoksnyje yra dalinai perdegusių akmenų fragmentų bei įvairių dirbinių (ypačiųjų radinių, keramikos, šlako, kaulų). Vietomis jis sumišęs su gelsvu – gelsvai rudu smėliu. Kv.1B 45–55 cm gylyje sluoksnyje rastas molinio **tiglio** fragmentas (Nr.53) (nuotrauka 70:53).

Objektas 4 (kv.1D–E) yra triguba stulpavietė, užpildyta tamsiai rudu – juodu kultūriniu sluoksniu su suplautu smėliu, ryškiomis ribomis, dalinai fiksuota tik ties Š sienele, kur yra piltuvėlio formos. Stulpavietėje rasta lipdytos lygios **keramikos** sienelė (Nr.1119). 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ji pažymėta kaip 4 (pav. 4, 6). P1 Š sienelės profilyje jos bendras ilgis 104 cm, plotis 30 cm. A dalies plotis 12 cm, gylis 14 cm, B dalies – atitinkamai 25 ir 38 cm, C dalies – 10 ir 10 cm (nuotrauka 21).

Objektas 5 (kv.1–4A, 1–2B–C) yra perdegusio oranžinio molio su angliukais netaisyklingos formos sluoksnis (nuotraukos 16, 17, 22), susidedantis iš daugelio koncentracijų, apardytas, išeinantis į P1 V ir Š sienelės, buvęs po kultūriniu sluoksniu. 25–35 cm gylio plane (sluoksnis 2), 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ir 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) jis pažymėtas kaip 5 (pav. 4, 5). Šio sluoksnio kontekstas neaiškus, nes ji tarsi dalinai rėmina juodo kultūrinio sluoksnio dėmę (objektas 3). V profilyje perdegusio molio sluoksnis aukštis 32 cm.

Objektas 6 (kv.2E) yra artimos apvaliai formos plane plokščiadugnė stulpavietė, užpildyta tamsiai rudu – juodu kultūriniu sluoksniu ryškiomis ribomis su angliukais ir dviem iki 8 cm skersmens akmenimis. Stulpavietėje rasta lipdytos lygios (Nr.1121–1122) ir grublėtos **keramikos** (Nr.1120) sienelių. 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ji pažymėta kaip 6 (pav. 4). Jos ilgis 62 cm, plotis 50 cm, gylis 32 cm (aiškus plotis smailiadugniame profilyje 26 cm, gylis 30 cm) (nuotrauka 23).

Objektas 7 (kv.3E–F) yra netaisyklingos formos plane plokščiadugnė stulpavietė, užpildyta tamsiai rudu – juodu kultūriniu sluoksniu ryškiomis ribomis su pavieniais angliukais. 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ji pažymėta kaip 7 (pav. 4). Jos ilgis 41 cm, plotis 37 cm, gylis 18 cm (nuotrauka 23).

Objektas 8 (kv.3F) yra netaisyklingos formos plane plokščiadugnė stulpavietė, užpildyta juodu humusingu kultūriniu sluoksniu ryškiomis ribomis su pavieniais angliukais. 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ji pažymėta kaip 8 (pav. 4). Jos ilgis 43 cm, plotis 37 cm, gylis 14 cm (nuotrauka 23).

Objektas 9 (kv.2F) yra P1 R profilyje fiksuota pusapvalės formos (ištirta tik dalis) plokščiadugnė stulpavietė, užpildyta juodu humusingu kultūriniu sluoksniu ryškiomis ribomis su pavieniais angliukais. Stulpavietėje rasta lipdytos lygios **keramikos** sienelė (Nr.1123). 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ji pažymėta kaip 9 (pav. 4, 6). Jos ilgis 26 cm, plotis 14 cm, gylis 36 cm (nuotrauka 24).

Objektas 10 (kv.2–3F) yra P1 R profilyje fiksuotas perdegęs smėlis ryškiomis ribomis su pavieniais angliukais (židinio vieta?). Jame rasta labai smulki lipdyta šukelė. Plane jis pusapvalės formos (ištirta tik dalis) plokščiadugnė, su iš įžemio įsiterpusio smėlio linze. 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) jis pažymėtas kaip 10 (pav. 4, 6). Jos ilgis 74 cm, plotis 22 cm, gylis 10 cm (nuotrauka 24). Kv.2–3F rasta patinuoto **titnago** nuoskala (nr.56) (nuotrauka 72).

Objektas 11 (kv.3E) yra netaisyklingos formos plane netaisyklingai smailiadugnė stulpavietė, užpildyta rusvai juodu smėlingu kultūriniu sluoksniu ryškiomis ribomis su pavieniais angliukais. 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ji pažymėta kaip 11 (pav. 4). Jos ilgis 38 cm, plotis 31 cm, gylis 32 cm (nuotrauka 25).

Objektas 12 (kv.4D) yra ovalo formos plane stulpavietė (dviguba ?, nes profilyje matyti du įgilinimai) ryškiomis ribomis. Stulpavietėje rasta lipdytos lygios **keramikos** pakraštėlis (Nr.1124) ir žiestos keramikos sienelė (Nr.1125). A įgilinimas juodesnis – dalinai su gelsvu smėliu sumišęs humusas, kuriame pasitaiko pavienių angliukų, profilyje smailiadugnė. B įgilinimas rudas – tamsiai rudas, su truputį humusingu smėliu, turinčiu nežymių angliukų priemaišą, profilyje plokščiadugnė. 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ji pažymėta kaip 12 (pav. 4). Jos ilgis 46 cm, plotis 36 cm, gylis: A įgilinimo – 30 cm, B įgilinimo – 18 cm (nuotrauka 26).

Objektas 13 (kv.3–5E–F) yra atsargų laikymo duobė, plane ovalinė link stačiakampės, su aiškiais kontūrais, užpilde iki 10 cm skersmens pavieniai akmenys, su plačia piltuvėlio formos anga. Duobės užpilde rasta įvairios **keramikos**: lipdytos lygios (Nr.1126, 1132–1157) (nuotrauka 79:1126), brūkšniuotos (Nr.1127–1128) ir grublėtos (Nr.1129–1131) (nuotrauka 79:1129). Pagal ją duobę galima datuoti I tūkstantmečio II–ąją pusę. Pats užpildas susideda iš 6 horizontų (skaičiuojant nuo viršaus): I – tamsiai pilkas – juodas humusingas smėlis su angliukais ir pavieniais akmenimis, II – rusvai pilkas humusingas smėlis su didesniais akmenimis, III – pilkas – gelsvai pilkas maišytas smėlis su pavieniais angliukais, riba su III sluoksniu neaiški, IV – tamsiai pilkai – pilkai juodas humusingas smėlis su angliukais bei daug akmenų, V – rusvas – gelsvai rusvas taip pat humusingas smėlis su pavieniais angliukais – pirminis naudojimo horizontas? 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ji pažymėta kaip 13 (pav. 4). Jos ilgis 164 cm, plotis 124 cm, gylis 85 cm (nuotrauka 27).

Objektas 14 (kv.4–5F) yra juodo humusingo su pavieniais angliukais smėlėto kultūrinio sluoksnio 53 cm ilgio 15 cm pločio likučiai ryškiomis ribomis, išlikę įgilinime, fiksuoti P1 R sienelės profilyje. Plane jie netaisyklingo ovalo formos (ištirti dalinai), profilyje sekliu plokščiu dugnu. 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) jie pažymėti kaip 14 (pav. 4, 6).

Objektas 15 (kv.5F) yra netaisyklingos formos plokščiadugnė stulpavietė ryškiomis ribomis, užpildyta juodu humusingu smėliu su angliukais, vidinėje dalyje sumišusiu su gelsvu įžeminiu smėliu. 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ji pažymėta kaip 15 (pav. 4). Jos ilgis 59 cm, plotis 45 cm, gylis 22 cm (nuotrauka 28).

Objektas 16 (kv.5D) yra stulpavietė su kultūrinio sluoksnio likučiais (išsiskiria profilyje), plane netaisyklingo ovalo formos, su neaiškiomis ribomis. Jo užpilde rasta molinio **tiglio** fragmentas (Nr.54), lipdytos lygios **keramikos** (Nr.1158–1162). Kultūrinis sluoksnis – pilkas – tamsiai pilkas humusingas smėlis su pavieniais angliukais, stulpavietė – juodesnis humusingas smėlis su angliukais. Profilyje kultūrinis sluoksnis plokščiu dugnu, stulpavietė – smailiadugnė. 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ji pažymėta kaip 16 (pav. 4). Jos ilgis 101 cm, plotis 67 cm, stulpavietės skersmuo 26 cm, gylis 22 cm (nuotrauka 29).

Objektas 17 (kv.6E–F) yra netaisyklingos formos plane stulpavietė su kultūrinio sluoksnio likučiais (išsiskiria profilyje), plane netaisyklingo ovalo formos, su aiškiomis ribomis, su dviem iki 10 cm skersmens akmenimis. Jo užpilde rasta lipdytos lygios **keramikos** (Nr.1163–1164). P1 P sienelės profilyje plokščiadugnis kultūrinio sluoksnio likutis, R profilyje – smailiadugnė stulpavietė. Kultūrinis sluoksnis – pilkas – tamsiai pilkas truputį humusingas smėlis su pavieniais angliukais, stulpavietė – juodesnis humusingas smėlis su angliukais. 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ji pažymėta kaip 17 (pav. 4, 6). Jos ilgis 63 cm, plotis 60 cm, stulpavietės skersmuo 22 cm, gylis 24 cm (nuotrauka 30).

Objektas 18 (kv.6E) yra pilko – tamsiai pilko smėlėto kultūrinio sluoksnio su daug 12–14 cm skersmens akmenų bei perdegusiu moliu 42 cm ilgio 42 cm pločio likučiai ryškiomis ribomis, išlikę įgilinime. Jame yra didesnis plokščias 30 cm skersmens akmuo, gulintis ant įžemio, rasta pora smulkių lipdytų šukelių. P1 plane kultūrinis sluoksnis ovalo formos, neryškiai išreikštas P sienelės profilyje. 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) jis pažymėtas kaip 18 (pav. 4, 6).

Objektas 19 (kv.4–5D) yra plane beveik apvali plokščiadugnė stulpavietė, užpildyta pilku – tamsiai pilku truputį humusingu smėliu ryškiomis ribomis su pavieniais angliukais. 35–45 cm gylio plane (sluoksnis 3) ji pažymėta kaip 19 (pav. 4). Jos ilgis 42 cm, plotis 35 cm, gylis 12 cm (nuotrauka 26).

Objektas 20 (kv.1–4A–B) yra Š–P kryptimi pailgo ovalo formos duobė (įgilinto pastato ? vieta) (nuotraukos 18–20), atkasta tik dalinai (tęsiasi į Š ir V puses už P1 ribų), juosiamą molio juostos, ryškiomis ribomis. Užpildą sudaro juodas humusingas smėlis su gausiomis anglimis ir perdegusiais akmenimis bei radiniais (ypačiais radiniais, keramika, šlaku). Ilgis 345 cm, plotis 160 cm. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) jis pažymėtas kaip 20 (pav. 5). Objektas paliktas kitų metų tyrimams. Sluoksnyje yra perdegusių akmenų fragmentų bei įvairių dirbinių (ypačiųjų radinių, keramikos, šlako, kaulų).

Objektas 21 (kv.1B) yra ovalo formos plane stulpavietė, užpildyta juodai rudu humusingu smėliu su angliukais, ryškiomis ribomis. Objektas kaip besiglaudžiantis prie objekto 20 paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) ji pažymėta kaip 21 (pav. 5). Jos ilgis 41 cm, plotis 30 cm.

Objektas 22 (kv.3B) yra ovalo formos plane aiškiais kontūrais stulpavietė, užpildyta juodai rudu humusingu smėliu su angliukais. Objektas kaip besiglaudžiantis prie objekto 20 paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) ji pažymėta kaip 22 (pav. 5). Jos ilgis 30 cm, plotis 18 cm.

Objektas 23 (kv.4–5A) yra ovalo (link apvalios) formos plane neryškiais kontūrais duobė – greičiausiai juodai pilko humusingo smėlėto kultūrinio sluoksnio 47 cm ilgio 38 cm pločio likučiai įgilinime, š pusėje ribojamame molio sluoksnio, esantys objekto 25 viduje. Objektas kaip besiglaudžiantis prie objekto 20 paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) jis pažymėtas kaip 23 (pav. 5).

Objektas 24 (kv.4–5A–B) yra eventualiai apvalios formos plane neaiškiais kontūrais duobė – greičiausiai juodai pilko humusingo smėlėto kultūrinio sluoksnio, vietomis sumišusio su gelsvu smėliu, 82 cm skersmens likučiai įgilinime, esantys objekto 25 viduje. Objektas kaip besiglaudžiantis prie objekto 20 paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) jis pažymėtas kaip 24 (pav. 5).

Objektas 25 (kv.5–6A–B) yra plane dalinai neaiškiais kontūrais pilko rudo nežymiai humusingas su nežymia angliukų priemaiša smėlėtas kultūrinis sluoksnis su gausiomis brūkšniuotos keramikos šukėmis. Jame yra objektai 5, 23 ir 24, pats sluoksnis fiksuotas P1 P ir V profiliuose, V profilyje atribotas molio sluoksnio (objektas 5). Jame yra objektai 34 ir 37, galimai – objektas 34. Sluoksnio ilgis 215 cm, plotis 160 cm, storis apie 10 cm. Objektas paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) jis pažymėtas kaip 25 (pav. 5).

Objektas 26 (kv.6B) yra apvalios formos plane aiškiais kontūrais 22 cm skersmens stulpavietė (nuotrauka 31), užpildyta juodu – rusvai juodu smėliu su pavieniais angliukais, esanti objekto 25 viduje. Objektas kaip besiglaudžiantis prie objekto 20 paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) ji pažymėta kaip 26 (pav. 5).

Objektas 27 (kv.6B–C) yra ovalios formos plane dalinai nuardytais kontūrais stulpavietė (nuotrauka 31), kaip plokščiadugnė aiškiai fiksuota P1 P sienelės profilyje, užpildyta juodu – pilkai juodu smėliu su pavieniais angliukais. Ribų su objektu 1 nėra, perkirsta objektų 34 ir

37. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) ji pažymėta kaip 27 (pav. 5). Ilgis 21 cm, plotis 20 cm, gylis 28 cm.

Objektas 28 (kv.3–4C) yra apvalios formos plane aiškiais kontūrais stulpavietė, užpildyta juodu – pilkai juodu smėliu su pavieniais angliukais. Objektas paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) ji pažymėta kaip 28 (pav. 5). Ilgis 36 cm, plotis 31 cm.

Objektas 29 (kv.2–3C) yra ovalios formos plane aiškiais kontūrais stulpavietė, užpildyta juodu humusingu smėliu su pavieniais angliukais. Objektas paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) ji pažymėta kaip 29 (pav. 5). Ilgis 41 cm, plotis 32 cm.

Objektas 30 (kv.2D) yra ovalios formos plane neaiškiais kontūrais stulpavietė, užpildyta pilku kiek humusingu smėliu. Objektas paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) ji pažymėta kaip 30 (pav. 5). Ilgis 20 cm, plotis 23 cm.

Objektas 31 (kv.1–2D) yra netaisyklingo ovalo formos plane aiškiais kontūrais stulpavietė, užpildyta juodai pilku humusingu smėliu su angliukais. Objektas paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) ji pažymėta kaip 31 (pav. 5). Ilgis 54 cm, plotis 42 cm.

Objektas 32 (kv.3D) yra pusapvalės formos plane (dalinai ištirtas) aiškiais kontūrais stulpavietė, užpildyta juodai pilku humusingu smėliu su angliukais. Objektas paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) ji pažymėta kaip 32 (pav. 5). Ilgis 40 cm, plotis 21 cm.

Objektas 33 (kv.1C) yra netaisyklingos formos plane (dalinai ištirtas) aiškiais kontūrais juodai rudu humusingu smėliu su angliukais užpildyta plokščiadugnė duobė, išsiskirianti P1 Š sienelės profilyje. Objektas paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) ji pažymėta kaip 33 (pav. 5). Ilgis 97 cm, plotis 30 cm, gylis 14 cm.

Objektas 34 yra 20 cm skersmens pilkas – tamsiai pilkas humusingas smėlėtas kultūrinis sluoksnis, išsiskyręs tik P1 P ir V sienelių profilyje. Objektas paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) atskirai nepažymėtas, nes neišsireiškė.

Objektas 35 yra duobė ar smailiadugnė stulpavietė, užpildyta pilku – tamsiai pilku smėliu, fiksuota tik P1 Š sienelės profilyje. Objektas paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) ji atskirai nepažymėta, nes neišsireiškė. Ilgis 40 cm, gylis 8 cm.

Objektas 36 yra duobė ar stulpavietė, užpildyta pilku humusingu smėliu, fiksuota tik P1 R sienelės profilyje, sekliu plokščiu dugnu. Objektas paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) ji atskirai nepažymėta, nes neišsireiškė. Ilgis 34 cm, gylis 6 cm.

Objektas 37 yra 20 cm skersmens gelsvas – rusvai gelsvas smėlėtas kultūrinis sluoksnis, esantis tarp objektų 25 ir 34, išsiskyres tik P1 P ir V sienelių profilyje, sekliu plokščiu dugnu. Objektas paliktas kitų metų tyrimams. 45–55 cm gylio plane (sluoksnis 4) atskirai nepažymėtas, nes neišsireiškė.

Apibendrinant P1 stratigrafiją, galima pasakyti, kad kultūrinis sluoksnis jo ŠR dalyje visumoje siekia 50 cm, PR – 40 cm, ŠV – net 80 cm (pav. 6). P1 V dalyje 45–55 cm gylyje jame rasta pora bronzinių **skardelių** (Nr.46 (nuotrauka 67:46), 47). **Keramika** šiame gylyje irgi įvairi: **žiasta** (Nr.953, 994–1000, 1010–1014, 1022–1043, 1049, 1051–1054) (nuotraukos 75:996; 79:1026, 1039, 1040), **lipdyta lygi** (Nr.951, 958–969, 973–980, 988–993, 1004–1009, 1017–1021, 1044–1048, 1055–1057, 1105–1109, 1112, 1115–1118) (nuotrauka 78:1057), **grublėta** (Nr.957, 1002–1003), **brūkšniuota** (Nr.949–950, 952, 954–956, 970–972, 981–987, 1001, 1015–1016, 1050, 1058–1104, 1111, 1113–1114, 1200–1203) (nuotraukos 79:949, 952; 78:1058, 1070, 1073). Visgi šiame gylyje santykinai daugiau yra brūkšniuotos keramikos, kas rodo šioje vietoje buvus ir jos sluoksnį. Po kultūriniu sluoksniu prasideda gelsvas smėlis – žemis, kuris viršuje vietomis paveiktas difuzijos, pasidaręs pilkas ar gelsvai pilkas. P1 ŠV dalyje kv.1–4A–C yra beveik keturkampė apie 4x3 m dydžio nelabai aiškiais kontūrais duobė, užpildyta kultūriniu sluoksniu. Norint tiksliau nustatyti jos matmenis nuo 45 cm gylio joje pradėti daryti 2 pjūviai paliekant 20 cm pločio kryžiaus formos kontrolinę juostą. Kontrolinės juostos orientuotos P1 sienelių kryptimi, Š–P kryptimi einanti juosta palikta kv.1–5B R krašte, V–R kryptimi einanti – per kv.3A–D vidurį (juostų susikirtimas yra kv.3B) (pav. 5) (nuotraukos 18–20). Duobėje įsigilinus iki 55–65 cm gylio (paliekant 10–20 cm aukščio kontrolinę juostą) didesnėje spėjamos duobės dalyje (kv.1–4C–D) tamsiai pilkas kultūrinis sluoksnis baigėsi ir prasidėjo žemis – gelsvas smėlis. Duobę juosiantis molio sluoksnis kv.1–4A, 1B, 4B tiriamas nebuvo. Duobės užpildas su degusiais akmenimis, molio tinku, paskirais radiniais paliko tik kv.1–4A–B kaip Š–P kryptimi pailga 3,5x2 m dydžio dėmė žemyje. Duobės tolesniems tyrimams 2012 m. nebeliko laiko.

Siekiant nustatyti paliekamo kitų metų tyrimams sluoksnio storį šios duobės centrinėje dalyje kv.2A ir 3A padaryti 2 zondažai (zondai 1 ir 2) 3 cm skersmens kalamuoju zonu. Likusio sluoksnio storis juose siekia 40 (kv.2A – zondas 1) (nuotrauka 39) ir 72 cm (kv.3A – zondas 2) (nuotrauka 40). Kadangi 2012 m. ekspedicijos laikas jau baigėsi, įvertinus tai P1 V

kraštas (kv.1–6A–B – 2 m pločio juosta) buvo uždengtas polietilenu plėvele (nuotrauka 41) neištirtą perkamos dalį (įskaitant ir minėtas kontrolines juostas) konservuojant 2013 m. tyrimams. P1 po tyrimų užlyginta greiderio pagalba (nuotrauka 42).

PERKAMOS 1 PROFILIAI

Š sienelė

Nuo beveik lygaus paviršiaus iki 25–30 cm gylio yra rusvai pilkas dirvožemis (suartas kultūrinis sluoksnis), po kuriuo yra 20–25 cm storio tamsiai pilkas degėsingas kultūrinis sluoksnis, gulintis ant įžemio – gelsvo smėlio. Kv.E kultūrinis sluoksnis sustorėja iki 56 cm – čia profilyje yra objektas 4 (triguba stulpavietė) (pav. 6) (nuotraukos 32, 33).

V sienelė

Nuo beveik lygaus paviršiaus iki 25–30 cm gylio yra rusvai pilkas dirvožemis (suartas kultūrinis sluoksnis), po kuriuo yra 20–25 cm storio tamsiai pilkas degėsingas kultūrinis sluoksnis, po kuriuo kv.1–3 yra perdegusio oranžinio molio juosta (objektas 5), kv.4–6 – pilkai rudas priesmėlis (objektas 25). Kadangi P1 V dalis nuo 55–65 cm gylio palikta kitų metų tyrimams, jos V sienelės atlikta tik fotofiksacija (nuotraukos 34, 35).

P sienelė

Nuo beveik lygaus paviršiaus iki 25–30 cm gylio yra rusvai pilkas dirvožemis (suartas kultūrinis sluoksnis), po kuriuo yra 20–25 cm storio tamsiai pilkas degėsingas su iki 8 cm skersmens degusiais akmenimis kultūrinis sluoksnis, gulintis iki 27 cm storio ant gelsvai pilko priesmėlio – greičiausiai difuzinio sluoksnio, susiformavusio maišantis kultūriniam sluoksniui su įžemiu – gelsvu smėliu, esančiu giliau. Kv.F tamsiai pilkas degėsingas kultūrinis sluoksnis sustorėja iki 50 cm – čia profilyje yra objektas 17 (stulpavietė – joje yra 24 cm skersmens akmuo), kv.E – iki 62 cm – čia profilyje yra objektas 18 (kultūrinio sluoksnio likutis ar stulpavietė) (pav. 6) (nuotraukos 36, 37).

R sienelė

Nuo beveik lygaus paviršiaus iki 25–35 cm gylio yra rusvai pilkas dirvožemis (suartas kultūrinis sluoksnis), po kuriuo yra 20–33 cm storio tamsiai pilkas degėsingas kultūrinis sluoksnis, daugelyje vietų gulintis ant įžemio – gelsvo smėlio. Kv.1, 2, 3–4 po juo yra iki 15 cm storio gelsvai pilkas priesmėlis – difuzinis sluoksnis susidaręs į įžemį patenkant kultūriniam sluoksniui. Kv.2–3 po tamsiai pilku degėsingiu kultūrinio sluoksniu yra iki 10 cm storio perdegusio oranžinio smėlio sluoksnis – objektas 10 (židinio ? vieta). Kv.2 kultūrinis

sluoksnis sustorėja iki 58 cm – čia profilyje yra objektas 9 (stulpavietė) (pav. 6) (nuotrauka 38).

PERKASA 2

Perkasa 2 (toliau – P2) (N55°57'40.2"; E22°00'46.1") užmatuota skersai magnetinėje nuotraukoje matomo griovio, 20 m į V nuo keliuko link piliakalnio, privačioje R. Petrausko žemėje, nežymiai į V nuolaidėjančioje dirvoje, apaugusioje žole (pav. 2). Paviršinė žolė prieš tyrimus nušienauta (nuotrauka 43). Ji keturkampė, 10x2 m dydžio, orientuota Š–P kryptimi (330°–150°) (skersai spėjamą griovį). Jos kampų koordinatės LKS 94 sistemoje: ŠV X 618390,791 Y 6147333,756, H_{abs} 167,94 m, ŠR X 618392,574 Y 6147334,691 H_{abs} 167,98 m, PR X 618397,219 Y 6147325,834 H_{abs} 168,36 m, PV X 618395,436 Y 6147324,898 H_{abs} 168,32 m. P2 kasama jau už saugomos papėdės gyvenvietės ribų. Pradžioje ji pagal Vokietijoje naudojamą metodiką buvo padalinta 2x2 m dydžio kvadratais, kurie Š–P kryptimi sužymėti lotyniškos abėcėlės raidėmis A–E, tačiau rengiant ataskaitą grįžta prie lietuviškai archeologinių tyrimų metodikai įprasto perkasų dalininio kvadratais po 1 m². Tokiu būdu P2 kvadratai Š–P kryptimi sužymėti skaičiais 1–10, V–R – raidėmis A, B (pav. 7). P2 tiriama sluoksniais po 20 cm, kaskart prieš tyrimus juos patikrinant metalo detektoriumi. Viršutiniai sluoksniai suardyti arimo, tad kasami ir skutami kastuvu (nuotrauka 44). Iki 20 cm gylyje žemė rusvai pilka, su paskirais geležiniais radiniais – 10 cm gylyje rastos 2 geležinės kaltinės **vinys** (Nr.60, 64), 2 **skardelės** (nr.65, 66), **smailė** (Nr.59) (nuotrauka 69:59), **kirvio** ašmenų fragmentas (Nr.63) (nuotrauka 65:63), paskiros **lipdytos lygios** (Nr.1165–1166) ir **žiestos** (Nr.1167–1169) keramikos šukės. Kartas nuo karto atliekami kontroliniai sijojimai, kurie rezultatų nepateikė. 20–40 cm gylyje žemės spalva ir sudėtis išlieka tokia pati (nuotrauka 45), tik radinių rasta daugiau. Tai paskiros **žiestos keramikos** šukelės (Nr.1170–1172), 3 geležinės **smailės** (Nr.61, 62, 68 (nuotrauka 69:68)), stiklo, šlako gabalėliai, molio tinkas. 35–50 cm gylyje rasta dar viena geležinė **smailė** (Nr.68), molinio **tiglio** ? fragmentas (Nr.69) (nuotrauka 70:69), **žiestos keramikos** šukelės (dalis jų XVII–XIX a.) (Nr.1173–1175, 1177–1182), **lipdytos lygios** šukės (Nr.1176, 1183–1184). Visi radiniai aptikti suartame sluoksnyje, kuris baigiasi maždaug 60–70 cm gylyje, kuomet didžioje P2 dalyje pasiektas įžemis (nuotrauka 46). 70 cm gylyje kv.1–2A–B yra 27–30 cm pločio kiek pilkesnės žemės sluoksnis, gulintis po suartu sluoksniu virš įžemio – gelsvo priežvyrio. Šis sluoksnis vos 7 cm storio, yra į Š nuo besidengiančio griovio užpildo – rusvos žemės). Panašu, kad tai bus ankstesnis žemės paviršius, pakliuvęs po į Š nuo griovio supilto pylimėlio pagrindu ir dėl to išlikęs.

Ižemyje atkastos 3 įgilintos struktūros, kurios išsemtos padarant jų pjūvius. Kv.9B 40 cm gylyje atkastas *objektas 1* (pav. 7) (nuotrauka 47). Jis apvalus, 18 cm skersmens, užpildytas pilka žeme, 10 cm gylio. Į apačią užpildas išsišakoja. Tai bus sunykusio medžio kelmo vieta. Kv.8B 45 cm gylyje atkastas *objektas 2* (pav. 7) (nuotrauka 48). Jis apvalus, 18 cm skersmens, užpildytas pilka žeme, 45 cm gylio, smailos V formos. Tai bus stulpavietė. Kv.27–8A 50 cm gylyje atkastas *objektas 3* (pav. 7) (nuotrauka 49). Jis ovalus, 40x32 cm skersmens, pailgas ŠR–PV kryptimi, užpildytas pilka žeme, vos 1 cm gylio. Tai bus nežymiamė įdubime likusio neištirto dirvožemio dalis su kurmio urveliu V pusėje.

Griovio vieta atsidengė kv.2–6A–B 70–85 cm gylyje įžemio (gelsvo priežvyrio) lygyje kaip maždaug 3,5 m pločio rudos žemės juosta (pav. 7) (nuotrauka 50), einanti skersai tiriamos P2 kaip tik toje vietoje, kurioje magnetinė nuotrauka rodo esant griovį. Griovį užpildančioje rudoje žemėje, kuri nuo šio gylio kasama mentelėmis ir visa sijojama, aptiktas geležinio **šlako** gabalėlis, **žiestos** kaimiškos (Nr.1185–1190, 1192–1197, 1199, 1204–1205) ir pora **lipdytos lygios keramikos** šukių (Nr.1191, 1198), kurios rodo, kad į Š nuo griovio buvęs *pylimėlis* bus nuskleistas greičiausiai jį ariant kažkur apie XVII–XVIII a., o prieš tai kažkur tiriamo ploto aplinkoje buvo lydomas metalas. Pylimėlio plotis ties pagrindu turėjęs būti apie 3 m. Giliau griovio užpildas rusvėja, ypač prieš jo dugną. Jame kv.4A 115 cm gylyje ties perkastos V sienele rusvoje žemėje rastas paauglio **kaukolės** kaulo fragmentas (nuotrauka 51), veidinė dalimi gulėjęs į ŠV. Šioje žemėje tame pat gylyje aptiktas 18x14x9 cm dydžio akmuo, perkastos R dalyje kv.5B 126 cm gylyje – kitas 25x23x15 cm dydžio akmuo (pav. 7). Greta jo buvo ir mažesnių, 6x5x4 – 8x8x4 cm dydžio trapių, perdegusių akmenukų. Tačiau degėsių prie jų nerasta, kas rodo, kad pilkos žemės sluoksnis, kuriame jie rasti, yra susiformavęs jau palaipsnės erozijos pasekoje. 135 cm gylyje griovio plotis siekia 165–180 cm (nuotrauka 52). Griovio viduryje kv.4B 153 cm gylyje rastas didesnis 21x12x12 cm dydžio akmuo, po kuriuo rastas atskiras žmogaus **kaulas**.

180 cm gylyje griovio dugne (nuotrauka 53) ir jo R pusėje kv.4A–B pilkoje žemėje aptikta žmogaus kaukolės liekanų, o giliau atkastas ir visas kapas, įvardytas kaip kapas 1 (pav. 7).

Kapas 1

Kapo duobė išsiskyrė 145 cm gylyje kaip keturkampė dėmė, užpildyta tamsiai pilka žeme (pav. 7). 175 cm gylyje ji buvo 145x42 cm dydžio, keturkampė. Giliausioje griovio vietoje 190 cm gylyje labiau jo V dalyje kv.4–5A–B atkastas kapas 1. Vyro griaučiai gulėjo galva ŠR (120°) kryptimi. Atkasta tik didžioji kūno dalis nuo kojų kiek žemiau kelių. Atkastų

griaučių ilgis 128 cm, plotis per pečius 40 cm, per alkūnes – 34 cm. Mirusysis paguldytas aukštiekninkas, ištiestoje padėtyje (nuotrauka 54). Rankos priglaustos prie šonų. Kairės rankos kaulai guli prie dubenkaulio (jis yra per vidurį), dešinės rankos dilbis yra jau po dubenkauliu. Panašu, kad mirusysis buvo surištas per rankas jas prispaudžiant prie kūno. Tą patvirtintų ir vienintelė kape rasta įkapė – geležinė **sagtis** platėjančiu ovaliu priekiu, aptikta po kairiuoju žastikauliu, kiek arčiau jo distalinio galo (9 cm nuo jo galvos link) (nuotraukos 55, 73). Ji gulėjo adata į apačią iškilimu į V. Kapas vietoje ištirtas antropologo Š. Jataučio (nuotrauka 62), griaučiai nejudinti ir vėl užkasti įžeminiu žvyru, paimtu iš griovio šonų (nuotrauka 63). Sagtis kaip kapo datavimui svarbus objektas paimta, vietoj jos įdėta Lietuvos 1991 m. pavyzdžio 10 centų moneta, 2012 m. jau nebenaudojama ir išimta iš apyvartos. Virš kapo kojų užkasta ir aukščiau kv.4A 115 cm gylyje rasta paauglio kaukolė.

PERKASOS 2 PROFILIAI

PV sienelė

Nuo beveik lygaus paviršiaus iki 40 cm (Š dalyje) – 55 cm (P dalyje) gylio yra pilkas akmeningas armuo, kuris griovio vietoje 380 cm plotyje sustorėja iki 93 cm. Po šiuo sluoksniu griovio Š dalyje yra iki 12 cm storio labiau pilkas dirvožemis – kultūrinio sluoksnio likutis, gulinti ant 7 cm storio pilkai gelsvo difuzinio sluoksnio, giliau pereinančio į įžemį – rusvai gelsvą smėlį. P dalyje armuo yra ant 7 cm storio pilkai gelsvo difuzinio sluoksnio, gulinčio ant įžemio – rusvai gelsvo priesmėlio. Griovio Š šlaite yra 220 cm ilgio iki 45 cm storio rusvai pilko akmeningo dirvožemio sluoksnis – nuskleisto pylimo liekanos. Pylimas buvo nuskleistas per 2 kartus, nes ties griovio dugnu maždaug ties sluoksnio viduriu įsiterpęs 24 cm storio kiek pilkesnis sluoksnelis su mažais akmenukais. Jis griovio P šlaite susijungia su čia susiformavusiu 60 cm storio pilku sluoksniu, dengiančiu visą griovio apačią bei šlaitą. Griovio dugne iki 50 cm gylyje nuo žemės paviršiaus abiejuose griovio šlaituose yra 10x30 (P šlaite) ir 110x9 cm dydžio rusvesnio dirvožemio sluoksneliai, žymintys iš kapo 1 duobės iškastos žemės paviršių. Giliau šis sluoksnis iki kapo kojų kaulų yra maišytas (pilki ir rusvi sluoksneliai). Apatinio sluoksnelio storis siekia 17 cm. P šlaite po 60 cm pilku sluoksniu yra iki 6 cm storio rusvai pilkas erozinis sluoksnelis, po kuriuo šlaito vidurinėje ir apatinėje dalyse yra 15 cm ilgio 13 cm storio tamsiai pilkas – pilkas priesmėlis, žymintis žemės paviršių griovyje. Analogiškas iki 130 cm ilgio 8 cm storio sluoksnelis susiformavęs Š šlaite. Po juo vietomis yra iki 5 cm storio priesmėlio sluoksnis. Griovys kastas rusvame akmeningame pilkšvame žvyre (pav. 8) (nuotraukos 57, 61).

ŠV sienelė

Nuo beveik lygaus paviršiaus iki 30 cm gylio yra pilkas akmeningas armuo, po kuriuo yra iki 5 cm storio gelsvai pilkas priesmėlis – pylimo liekanos, po kuriomis aptiktas 12–18 cm storio pilkas dirvožemis – kultūrinio sluoksnio liekanos. Po šiuo sluoksniu yra iki 7 cm storio pilkai gelsvas difuzinis sluoksnelis, esantis ant įžemio (pav. 8) (nuotrauka 58).

ŠR sienelė

Nuo beveik lygaus paviršiaus iki 35 cm (Š dalyje) – 45 cm (P dalyje) gylio yra pilkas akmeningas armuo. Griovio vietoje jis sustorėja iki 15 cm. Po šiuo P dalyje yra 7 cm storio pilkai gelsvas priesmėlis – difuzinis sluoksnelis, giliau pereinantis į įžemį – gelsvą priesmėlį ar priemolį (arčiau griovio). Š dalyje po armeniu yra 10–12 cm storio kiek pilkesnis dirvožemis – kultūrinio sluoksnio likutis. Po juo aptiktas iki 10 cm storio pilkai gelsvas difuzinis sluoksnis, giliau pereinantis į rusvai gelsvą įžemį. Griovio vietoje po dirvožemiu Š šlaite yra 230 cm ilgio iki 45 cm storio rusvai pilko akmeningo dirvožemio sluoksnis – nuskleisto pylimo liekanos. Pylimas buvo nuskleistas per 2 kartus, nes ties griovio dugnu maždaug ties sluoksnio viduriu įsiterpęs apie 10 cm storio kiek pilkesnis sluoksnelis su mažais akmenukais. Jis griovio P šlaite susijungia su čia susiformavusiu 40 cm storio pilku sluoksniu, plonėjančiu į P pusę. Griovio Š šlaite šis pilkas sluoksnis yra iki 22 cm storio, o griovio dugne jame yra 11x8 cm ir 9x9 cm dydžio akmenys. Po šiuo griovio šlaitus dengia rudesnis 12–15 cm storio sluoksnelis, šlaituose esantis virš šviesiai rusvo įžemio. Griovio dugne yra virš 90 cm ilgio 1 cm storio sluoksnelis, po kuriuo yra apie 12 cm storio pilkai gelsvo suslinkusio priesmėlio sluoksnelis (pav. 8) (nuotraukos 56, 59).

PR sienelė

Nuo beveik lygaus paviršiaus iki 40 cm gylio yra pilkas akmeningas armuo, po kuriuo yra iki 5 cm storio pilkai gelsvas difuzinis sluoksnis, po kuriuo aptiktas įžemis –rusvas priesmėlis (pav. 8) (nuotrauka 60).

Po tyrimų P2 vieta užlyginta greiderio pagalba (nuotrauka 64).

IŠVADOS

2012 m. bendradarbiaujant Klaipėdos universiteto ir Romos – germanų komisijos (Frankfurtas prie Maino, Vokietija) archeologams Taurapilio (Utenos r., Tauragnų sen.) piliakalnio papėdės gyvenvietėje dviejose vietose, pasirinktose pagal magnetinės žvalgybos duomenis, atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai. 6x6 m dydžio perkasa 1 (36 m² –realiai

ištirta iki žemio 18 m²) tyrinėta dviejų ryškių magnetinių anomalijų vietose) tyrinėta arčiau piliakalnio PR papėdės. Joje iškart po velėna aptiktas kultūrinis sluoksnis, viršutinėje iki 30 cm storio dalyje suardytas ankstesnių arimų metu. Nesuardyto intensyvaus juodo sluoksnio storis siekia 20–33 cm, įgilintose žemio struktūrose jis storesnis, siekia iki 80 cm. Tyrimų metu pagal vokišką metodiką perkasoje 1 fiksuoti 37 objektai, iš kurių 22 stulpavietės, duobė – maisto atsargų saugykla, židinio vieta. Ekspedicijai pritrūkus laiko 15 objektų liko neištirti, kaip ir perkastos V dalis nuo 65 cm gylio, kur kultūrinio sluoksnio storis pagal jo zondavimo duomenis siekia iki 1,4 m storio.

Tyrimų metu paaiškėjo, kad abi magnetinėje nuotraukoje matomas anomalijas generavo įgilintos vietos. Pirmoji iš jų buvo 124 cm skersmens ir 85 cm gylio duobė stačiais šonais atsargoms laikyti (objektas 13), pagal užpildę aptiktą keramiką datuojama I tūkstantmečio II–ąja puse. Antrosios anomalijos (objektas 5) paskirtis liko neaiški, nes jos tyrimai nebaigti.

Perkastos 1 kultūriniam sluoksnyje rasta brūkšniuotos, grublėtos, lipdytos lygios ir apžiestos keramikos (viso 1192 šukės), molio tinko, geležies šlako, 58 ypatieji radiniai, kurių didžiąją dalį sudaro neidentifikuotų geležinių dirbinių fragmentai. Ypačiųjų radinių tarpe pažymėtini geležinis peilis, yla, 2 moliniai verstukai ir 5 jų fragmentai, 3 akmeniniai trintuvai, 4 tiglių ir galastuvo fragmentai, bronzinės skardelės ir vielutės. Retesni dirbiniai yra labai smulkios nulašėjusios bronzos liekanos, liudijančios čia buvusios jos apdirbimo vietą, pora sukabintų geležinių grandelių, labai primenančių grandininių šarvų fragmentą. Pažymėtina gana gausi žuvų žvynų (daugumoje smulkių) ir kaulų kolekcija, surinkta sijojant gruntą. Jų tyrimai (žvynai perduoti dr. G. Piličiauskienei, kaulai – prof. L. Daugnorai) dar neatlikti.

Sprendžiant pagal perkasoje 1 surastus dirbinius ir ypač keramiką (vyrauja apžiesta lygiu paviršiumi, kartais puošta bangelėmis), tyrinėtą vietą galima datuoti vėlyviausia piliakalnio ir gyvenvietės naudojimo faze – XIV a. pabaiga ar XV a. pirma puse, tačiau aptiktos lipdytos grublėtos bei brūkšniuotos šukės liudija gyvenimą šioje vietoje vykusį ir I tūkstantmetyje.

10x2 m dydžio (20 m²) perkasa 2 tirta jau už saugomos papėdės gyvenvietės teritorijos ribų, apie 100 m į PR nuo piliakalnio papėdės, privačioje R. Petrausko žemėje. Šioje vietoje magnetinėje nuotraukoje buvo matyti ilga siaura griovio vietą primenanti anomalija, nors paviršiuje jokių jo žymių nebuvo. Magnetinės nuotraukos apimamoje teritorijoje ši anomalija visiškai nepaisė reljefo – kilo šlaitu, buvo kalvos viršuje. Kaip kad ir tikėtasi perkasoje 2 anomalijos vietoje aptiktas užslinkęs papėdės gyvenvietės 3,8 m pločio 1,8 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus smailiu dugnu gynybinis griovys. Žemės iš jo buvo mestos gyvenvietės pusės, suformuojant apie 2,3 m pločio ties pagrindu pylimėlį (iš liko tik jo iki 45 cm storio apatinio

sluoksnio liekanos, nes pylimėlis per 2 kartus sunaikintas vėliau jau apleidus gyvenvietę, žemes suverčiant atgal į griovį. Griovio išorėje jokių žmogaus gyvenimo pėdsakų, išskyrus neaiškaus laikotarpio stulpavietę (objektas 2) neaptikta. Įvairiose perkastos 2 vietose daugumoje maišytame sluoksnyje rasta 11 ypačiųjų radinių (daugumoje geležinių dirbinių fragmentų), 41 lipdyta lygi ir žiesta šukė (tame tarpe 2 glazūruotos), geležies gargažių. Sprendžiant pagal surastus radinius griovys buvo iškastas irgi paskutiniu gyvenvietės gyvavimo metu, greičiausiai XIV a. pabaigoje ar XV a. pradžioje. Jis panašiai per 100 m nuo piliakalnio papėdės nutolusiu puslankiu juosė apie 4,5 ha teritoriją.

Griovio dugne aptiktas griautinis 25–35 metų vyro kapas bei paskiri žmogaus kaulai, priklausę virš 15 metų individui. Mirusysis buvo palaidotas negiliai nuo buvusio griovio dugno (per kokių 30–40 cm), diržu (nuo jo liko geležinė sagtis platėjančiu ovaliu priekiu profiliuotais šonais, aptikta po kairiuoju žastikauliu) surištomis per alkūnes rankomis. Kapas stratigrafiškai ir pagal diržo sagtį datuojamas XVI a.

Viso Taurapilio piliakalnio papėdės gyvenvietėje 2012 m. pilnai ištirtas 38 m² plotas ir dalinai tyrinėta dar 18 m². Nebaigtus perkastos 1 tyrimus ketinama pratęsti 2013 m.

Pagal 2012 m. archeologinių žvalgomųjų tyrimų duomenis tikslinga pakoreguoti Taurapilio piliakalnio papėdės gyvenvietės saugomą teritoriją į P nuo dabar saugomos, į ją įjungiant gynybinio griovio juosiamą teritoriją. Šiuo atveju komplikotas teritorijos patikslinimas yra A. Katino sodybos teritorijoje, iš kurios nėra jokių duomenų apie tokio griovio buvimą, nes jų metalais užterštoje sodybos teritorijoje žvalgymai magnetometru negalimi. Čia tokio griovio vietą galima įtarti buvus tik pagal bendrą šio griovio planigrafiją. Šioje vietoje papėdės gyvenvietės teritoriją bus galima patikslinti tik po papildomų žvalgomųjų tyrimų.

Ataskaitos parengti 5 vienodi egzemplioriai, kurių vienas perduotas Lietuvos istorijos instituto Rankraštynei, antras – Kultūros paveldo departamentui, trečias – Klaipėdos universitetui, ketvirtas – Utenos kraštotyros muziejui, penktas – Aukštaitijos nacionaliniam parkui. Radiniai perduoti Utenos kraštotyros muziejui (žr. priedą Nr.5).

RADINIŲ SĄRAŠAS

YPATIEJI RADINIAI

PERKASA 1

1. **Peilis** geležinis įtveriamasis, nulaužta viršūne. Ilgis 6,5 mm, ašmenų ilgis 58 mm, įkotės ilgis 36 mm, nugarėlės storis 3 mm, ašmenų plotis 13 mm. Svoris 15 g. Rastas kv.3D g. 25 cm Nr.1 (nuotraukos 11, 65:1).
2. **Verpstukas** molinis, plokščias, su briaunele. Skersmuo 22 mm, aukštis 8 mm, skylutės skersmuo 8 mm. Svoris 3 g. Rastas kv.5E g. 25 cm. Nr.5 (nuotrauka 66:2).
3. **Grandelė** geležinė. Skersmuo 4,4 mm. Svoris mažiau nei 1 g. Rasta kv.6B g. 25–35 cm. Nr.12.
4. **Smailė** geležinė keturkampė. Ilgis 26 mm, skersmuo 2,2x2,2 mm. Svoris 1 g. Rasta kv.6B g. 25–35 cm. Nr.13.
5. **Viela** bronzinė lenkta. Ilgis 13,5 mm, skersmuo 1 mm. Svoris mažiau nei 1 g. Rasta kv.6C g. 25–35 cm. Nr.14.
6. **Skardelė** bronzinė plokščia ilga lenkta. Ilgis 16 mm, skersmuo 1,5x0,5 mm. Svoris mažiau nei 1 g. Rasta kv.1F g. 25–35 cm. Nr.15.
7. **Viela** bronzinė lenkta. Ilgis 13 mm, skersmuo 2 mm. Svoris 1 g. Rasta kv.5D g. 25–35 cm. Nr.16.
8. **Įkotė** geležinė lenkta. Ilgis 20 mm, storis 5x2 mm. Svoris 1 g. Rasta išmestose žemėse g. 25–35 cm. Nr.17.
9. **Grandelės** geležinės dvi, sukibusios. Skersmuo 12 mm, storis 2 mm. Svoris 1 g. Rastas kv.2B g. 25–35 cm. Nr.19 (nuotrauka 65:9).
10. **Skardelė** bronzinė plokščia ilga lenkta. Ilgis 19 mm, skersmuo 11x0,7 mm. Svoris 2 g. Rastas g. 10–25 cm. Nr.21 (nuotrauka 67:10).
11. **Skardelė** geležinė plokščia keturkampė. Dydis 31x20 mm, storis 1,7 mm. Svoris 5 g. Rasta g. 10–25 cm. Nr.21.
12. **Smailė** geležinė. Ilgis 26 mm, skersmuo 2 mm. Svoris 1 g. Rasta g. 10–25 cm. Nr.21.
13. **Smailė** geležinė keturkampė. Ilgis 66,5 mm, skersmuo 4x3 mm. Svoris 3 g. Rasta g. 0–20 cm. Nr.25.
14. **Trintuvo** akmeninio rausvo smulkiagrūdžio akmens fragmentas. Dydis 62x52x49 mm. Svoris 237 g. Rastas kv.4–6D–F g. 10–25 cm. Nr.32 (nuotrauka 68:14).
15. **Lystelė** geležinė keturkampė lenkta. Ilgis 39 mm, storis 13x4 mm. Svoris 9 g. Rastas kv.1–3D–F g. 10–25 cm. Nr.43.
16. **Įkotė** geležinė. Ilgis 40 mm, storis 8x4 mm. Svoris 1 g. Rasta kv.3A g. 26 cm. Nr.47.
17. **Galastuvo** akmeninio smulkaus smiltainio akmens keturkampis fragmentas. Ilgis 80 mm, storis 47x43 mm. Svoris 229 g. Rastas kv.1D g. 37 cm. Nr.49 (nuotrauka 68:17).
18. **Trintuvas** akmeninis vidutinio grūdėtumo, kiek pailgas. Dydis 100x88x79 mm. Svoris 1100 g. Rastas kv.6D g. 28 cm. Nr.50 (nuotrauka 68:18).
19. **Verpstuko** molinio iškiliu viduriu fragmentas. Dydis 15x15x8 mm. Svoris 2 g. Rastas kv.5A g. 30 cm. Nr.53 (nuotrauka 66:19).

20. **Karolis** ? akmeninis? penkiakampis. Dydis 6x5,3 mm. Svoris mažiau nei 1 g. Rastas kv.3A g. 25–35 cm. Nr.65.
21. **Skardelė** geležinė, neaiškios formos. Dydis 17x16 mm. Svoris 1 g. Rastas kv.3B g. 25–35 cm. Nr.69.
22. **Grandelė** geležinė. Skersmuo 7,7 mm, storis 0,9 mm. Svoris mažiau nei 1 g. Rasta kv.2B g. 25–35 cm. Nr.72.
23. **Įkotė** geležinė. Ilgis 20 mm, storis 5x4 mm. Svoris 1 g. Rasta kv.2B g. 25–35 cm. Nr.73.
24. **Verpstuko** molinio su briauna fragmentas. Dydis 18x13x8 mm. Svoris 1 g. Rastas kv.3B g. 25–35 cm. Nr.74 (nuotrauka 66:24).
25. **Yla** geležinė nulaužta darbinės dalies dalimi. Ilgis 98 mm, keturkampės įkotės ilgis 54 mm, storis 6x5 mm. Svoris 11 g. Rasta kv.2B g. 25–35 cm. Nr.76 (nuotrauka 69:25).
26. **Vinutė** geležinė apvalia galvute keturkampiu koteliu, nulūžusia kotelio dalimi. Ilgis 15 mm, galvutės skersmuo 5 mm, storis 2,5x2 mm. Svoris 1 g. Rastas kv.1B g. 25–35 cm. Nr.78.
27. **Įkotė** geležinė. Ilgis 18 mm, storis 5x4 mm. Svoris 1 g. Rastas kv.2E g. 25–35 cm. Nr.80.
28. **Skardelė** bronzinė sulenkta. Dydis 11x7 mm, storis 0,1 mm. Svoris 1 g. Rasta kv.2E g. 25–35 cm. Nr.81.
29. **Skardelė** bronzinė smailėjanti, su skylute. Ilgis 39 mm, plotis 2,3–10,4 mm, storis 0,4 mm, skylutės skersmuo 2,7 mm. Svoris 1 g. Rasta kv.3F g. 36 cm. Nr.87 (nuotrauka 67:29).
30. **Verpstukas** molinis, plokščias, su briaunele. Skersmuo 35 mm, aukštis 12 mm, skylutės skersmuo 12 mm. Svoris 13 g. Rastas kv.6D g. 40 cm. Nr.91 (nuotrauka 66:30).
31. **Karolis** ? akmeninis? penkiakampis. Dydis 15x6 mm. Svoris 1 g. Rastas kv.6E g. 35–45 cm. Nr.92.
32. **Karolis** ? akmeninis? apvalus. Skersmuo 3,5 mm. Svoris mažiau negu 1 g. Rastas kv.6E g. 35–45 cm. Nr.96.
33. **Ylos** ? geležinės darbinė dalis. Ilgis 71 mm, skersmuo 6 mm. Svoris 4 g. Rasta kv.5E g. 42 cm. Nr.100 (nuotrauka 69:33).
34. **Kniedė** bronzinė. Ilgis 5,8 mm, skersmuo 1,4 mm. Svoris mažiau negu 1 g. Rasta kv.2E g. 25–45 cm. Nr.101.
35. **Verpstuko** molinio, plokščio, su briaunele ruošinys? Skersmuo 30 mm (esamas 25 mm), aukštis 15 mm, skylutės nėra, jos vietoje storis 9 mm. Svoris 7 g. Rastas kv.1E g. 40 cm. Nr.104 (nuotrauka 66:35).
36. **Karolis** ? akmeninis? apvalus. Skersmuo 3 mm. Svoris mažiau negu 1 g. Rastas kv.2D g. 35–45 cm. Nr.105.
37. **Tiglio** molinio perdegęs fragmentas. Dydis 25x24x14 mm. Svoris 4 g. Rastas kv.1E g. 41 cm. Nr.111 (nuotrauka 70:37).
38. **Karolis** ? akmeninis? apvalus. Skersmuo 3 mm. Svoris mažiau negu 1 g. Rastas kv.3B g. 35–45 cm. Nr.112.
39. **Vielutė** geležinė. Ilgis 16 mm, storis 1,8 mm. Svoris mažiau negu 1 g. Rasta kv.3B g. 35–45 cm. Nr.114.

40. **Trintuvas** akmeninis su 7 trinamosiomis plokštumomis. Dydis 86x78x73 mm. Svoris 784 g. Rastas kv.6A g. 41 cm. Nr.130 (nuotrauka 68:40).
41. **Smailė** geležinė. Ilgis 14 mm, skersmuo 2,6 mm. Svoris mažiau negu 1 g. Rasta kv.2B g. 35–45 cm. Nr.137.
42. **Viela** ? geležinė lenkta. Ilgis 35 mm, skersmuo 3,5 mm. Svoris 2 g. Rasta g. 25–35 cm. Nr.141.
43. **Karolis** akmeninis? apvalus. Skersmuo 3,6 mm. Svoris mažiau negu 1 g. Rastas g. 25–35 cm. Nr.142.
44. **Verpstuko** molinio su briauna fragmentas. Dydis 15x14x10 mm. Svoris 2 g. Rastas kv.1A g. 35–45 cm. Nr.146 (nuotrauka 66:44).
45. **Bronzos** lydymo atliekos – 5 gabalėliai nuo 9x6x6 mm iki 12x10x8 mm. Svoris 8 g. Rastas g. 25–45 cm. Nr.150 (nuotrauka 71).
46. **Skardelė** bronzinė, sulenkta apvaliai. Aukštis 13,8 mm, skersmuo 9 mm, storis 0,5 mm. Svoris 2 g. Rasta kv.3C g. 45–55 cm. Nr.152 (nuotrauka 67:46).
47. **Skardelė** bronzinė. Ilgis 26 mm, plotis 3,2 mm, storis 0,2 mm. Svoris 1 g. Rastas kv.3A g. 45–55 cm. Nr.161.
48. **Ašmenų** nuo kirvio ? fragmentas. Dydis 46x27x5 mm. Svoris 20 g. Rastas kv.4C g. 25–35 cm. Nr.163 (nuotrauka 65:48).
49. **Verpstuko** molinio su briauna fragmentas. Dydis 16x14x4 mm. Svoris 1 g. Rastas kv.2F g. 25–35 cm (nuotrauka 66:49).
50. **Verpstuko** molinio su dviem grioveliais pusės. Skersmuo 18 mm, aukštis 8 mm, skylutės skersmuo 8 mm. Svoris 2 g. Rastas kv.3E g. 35–45 cm.
51. **Skeveldra** geležinė, primenanti peiliuko nuolaužą. Dydis 28x11x2,5 mm. Svoris 2 g. Rasta atsitiktinai.
52. **Tiglio** molinio fragmentas. Dydis 35x25x17 mm. Svoris 10 g. Rastas kv.6C g.35–45 cm (nuotrauka 70:52).
53. **Tiglio** molinio fragmentas su briauna. Dydis 29x22x16 mm. Skersmuo 4 cm. Svoris 9 g. Rastas kv.1B g.45–55 cm, objektas 3 (nuotrauka 70:53).
54. **Tiglio** molinio fragmentas. Dydis 22x21x15 mm. Svoris 4 g. Rastas kv.5D, objektas 16 (nuotrauka 70:54).
55. **Nuoskala** pilko titnago. Dydis 29x9x8 mm. Svoris 2 g. Rasta kv.4A g.25–35 cm.
56. **Nuoskala** pilko titnago, patinuota. Dydis 57x26x11 mm. Svoris 16 g. Rasta kv.2–3F, objektas 10 (nuotrauka 72).
57. **Nuoskala** pilko titnago, patinuota. Dydis 25x16x9 mm. Svoris 4 g. Rasta atsitiktinai.
58. **Įkotė** geležinė. Ilgis 1 mm, storis 5x3 mm. Svoris 1 g. Rasta kv.1B g. 25–35 cm.

PERKASA 2

59. **Smailė** geležinė keturkampė lenkta. Ilgis 54 mm, skersmuo 3x2 mm. Svoris 2 g. Rasta g. 0–20 cm. Nr.26 (nuotrauka 69:59).
60. **Vinis** geležinė, kaplio formos galvute, keturkampiu koteliu. Ilgis 33 mm, galvutės dydis 16x6 mm, kotelio storis 5x3 mm. Svoris 4 g. Rasta g. 0–20 cm. Nr.27.
61. **Smailė** geležinė keturkampė lenkta. Ilgis 44 mm, skersmuo 5x4 mm. Svoris 4 g. Rasta g. 20–40 cm. Nr.28.

62. **Smailė** geležinė keturkampė lenkta. Ilgis 23 mm, skersmuo 5x2 mm. Svoris 2 g. Rasta g. 20–40 cm. Nr.28.

63. **Kirvio** ašmenų fragmentas. Dydis 23x16 mm. Svoris 5 g. Rastas g. 0–20 cm. Nr.29 (nuotrauka 65:63).

64. **Vinis** geležinė, apvalia galvute, keturkampiu koteliu, lenkta. Ilgis 31 mm, galvutės skersmuo 7,5 mm, kotelio storis 3,5x3,5 mm. Svoris 4 g. Rasta g. 0–20 cm. Nr.30.

65. **Skardelė** geležinė plokščia keturkampė. Dydis 24x12 mm, storis 1 mm. Svoris 1 g. Rasta g. 0–20 cm. Nr.31.

66. **Skardelė** geležinė plokščia trapecinė. Dydis 53x27 (38) mm, storis 2 mm. Svoris 16 g. Rasta kv.1–2A–B g. 0–35 cm. Nr.33.

67. **Smailė** geležinė keturkampė. Ilgis 20 mm, skersmuo 3x2,5 mm. Svoris 1 g. Rasta kv.3–4A–B g. 35–50 cm. Nr.34.

68. **Smailė** geležinė. Ilgis 74 mm, skersmuo 3x2,6 mm. Svoris 3 g. Rasta kv.9–10A–B g. 20–40 cm. Nr.38 (nuotrauka 69:68).

69. **Tiglio** ? molinio perdegęs fragmentas. Dydis 22x16x15 mm. Svoris 5 g. Rastas kv.5–6A–B. Nr.82 (nuotrauka 70:69).

KAPAS 1

70(1).**Sagtis** geležinė, profiliuotais šonais. Dydis 41,5x40 mm, liežuvėlio ilgis 41 mm, lankelio storis 4 mm. Svoris 19 g. Rastas P2 g. 190 cm, kapas 1 (nuotraukos 55, 73).

KERAMIKA

P e r k a s a	Kvad ratas	Gylis cm	Ob jek tas	Grupė	Rūšis	Sk ers mu o cm	Orna- mentas	Sk ai- čiu s	Svo- ris g	Atr ink tų ska iči us	Atri nktų svo- ris g
1		10-25		P(1-2), S(3-9, 11- 13, 714- 716), D(10)	Ž(1-10), R(11-12), ŽG(13), L(714-716)			16	157	7	16
1	1-3A- C	10-25		S(717- 721)	B(713), L(718-721)			5	24		
1	1-3D- F	10-25		S(722- 731)	B(722), Ž(723-724), L(725-731)			10	82	1	1

1		20-40		P(14, 16), S(15)	Ž(14-15), ŽG(16)			3	12		
1	1A	25-35		P(17, 732-733), S(18-24, 734-740)	L(17-19, 732-733, 737-740), B(20-22, 24, 735), Ž(23, 734), R(736)			16	109	83	88
1	1B	25-35		P(741-745), S(746-752)	R(741, 748) L(742-745, 749-752), B(746-747)			12	181	45	70
1	1C	25-35		P(753-755), S(756-767)	L(753-755, 757-767), R(756)			15	103	10 7	131
1	1E	25-35		P(25-27, 49-50), D(28), S(29-48)	Ž(29-30), R(31), B(32), L(25-28, 33-50)			26	143	89	76
1	1F	25-35		P(51-56), S(58-89), D(57)	Ž(51, 58), R(52, 59-62), B(63-65), L(53-57, 66-89)	23 (51)		39	242	88	115
1	2A	25-35		P(768-769), S(770-776)	Ž(768-770), R(771), L(772-776)		Bangelė (770)	9	57	49	60
1	2B	25-35		P(777-780), D(781), S(782-794)	Ž(777-794)		Bangelė (783-784)	18	148	89	111
1	2C	25-35		P(795-798), D(799), S(800-811)	Ž(795, 800-802), L(796-799, 803, 806-811), R(804-805)		Bangelė (801-802) įspaudai (803)	17	126	74	99
1	2D	25-35		P(812, 849-850), D(813), S(814-822, 851-	Ž(812, 814-816, 851), L(813, 818-822, 849-850, 857-		Bangelė s (814-816),	28	174	20 5	225

				865)	865), R(817, 855-856), B(852-854)		linijos (814) , 857 perdegu si				
1	2E	25-35		P(866-868), D(869), S(870- 884)	Ž(866, 870-872), L(867-869, 873-883), ŽG(884)		Bangelė 872, štapai 873 , - žalsva 884	19	119	11 7	135
1	2F	25-35		P(90-92, 112), S(93-111)	L(90-92, 95-112), B(93), Ž(94)			22	130	89	95
1	3A	25-35		S(885-893)	Ž(885-887 , 893), L(888-892)		Bangelė (885-886)	9	62	58	58
1	3B	25-35		P(894-895), S(896-905)	Ž(894-896), R(897-898), L(899-905)		Bangelė (896)	12	78	54	59
1	3C	25-35		P(906), S(907-917)	Ž(906-910), R(911), L(912-917)	25 (90 6)	Įspau- dai (906), volelis su įspau- dais (907) bangelė (909)	12	138	79	63
1	3E	25-35		P(823- 830), D(831), S(832- 841-848)	L(823, 831, 839-848), Ž(824-829, 832-835), B(830 , 836-837),		Bangelė s (832-833)	26	201	11 2	115

					R(838)							
1	3F	25-35		P(113), D(114), S(115-134)	L(113-114, 118-133), R(115-116, 134), B(117)			22	183	81	88	
1	4A	25-35		P(135-139), D(140), S(141-156)	Ž(135-137, 140-143), L(138-139, 146-156), R(144-145)	12 (140)	Bangelès (143)	22	250	137	7	
1	4B	25-35		S(157-170)	L(157-170)			14	97	100	127	
1	4C	25-35		P(171-172), D(173), S(174-184)	Ž(171, 174) L(172-173, 176-184), R (175)	12(171)	Bangelès (174)	14	233	164	222	
1	4D	25-35		P(185-187, 204), S(188-203)	Ž(185-186, 188, 204), L(187, 192-203), B(189), R(190-191)		Bangelès (185)	20	160	91	106	
1	4E	25-35		P(918-920), S(921-935)	L(918-920, 925-935), B(921), R(922-924)			18	138	68	79	
1	4F	25-35		D(205), S(206-220)	L(205, 208-220), R(206-207)		Perdegusi (211)	16	108	76	91	
1	5A	25-35		P(221), S(222-231)	Ž(221-225), L(226-231)		Bangelès (222-223)	11	80	39	55	
1	5B	25-35		P(232-233), S(234-246)	Ž(234-238), L(232-233, 240-246), B(239)		Bangelès (234)	15	113	88	98	
1	5C	25-35		P(247-248), D(249), S(250-268)	Ž(247, 250-256), L(248-249, 259-268), B(258), R(257)	16 (247)		22	160	83	144	
1	5D	25-35		P(269-270), S(271-	L(269-270, 274-284), Ž(271),			16	99	65	77	

				284)	R(272-273)						
1	5E	25-35		P(285-286, 936-937), S(287 -302, 938-945)	L(285-286, 288-302, 936-945), Ž(287)		Linijos (287)	28	166	11 9	178
1	5F	25-35		P(355-358), S(359-368)	Ž(355-360), R(361), L(362-368)			14	89	47	58
1	6A	25-35		P(303-306), D(307-309), S(310-337, 946-948)	L(303-309, 317-337, 946-948), B(310), R(311-316)			38	272	26 1	330
1	6B	25-35		P(338-339), S(340 -346)	L(338-339, 342-346), Ž(340-341)		Bangelė (340-341)	9	50	31	51
1	6C	25-35		P(347), S(348-354)	Ž(347-348), L(349-352, 354), R(353)		Linijos (349), perdegė (353-354)	8	64	11	18
1	6E	25-35		S(369 -379)	R(369), B(370- 371), L(372-379)			11	84	16	20
1	6F	25-35		S(380-392)	Ž(380), R(381-383), L(384-392)			13	107	25	28
1	1A	35-45		P(393 -395), S(396- 400-401 -402, 404- 407 -423)	Ž(396-398) B(394 -395, 399-402), R(403 -411) L(393 , 412-423)		Bangelė (396)	31	376	44	68
1	1B	35-45		S(424-434)	B(424-426), L(427-434)			11	95	78	99
1	1C	35-45		P(435-436), D(437), S(438-445)	L(435-437, 441-445), Ž(438) R(439-440)		Linijos (438)	11	76	16 8	189

1	1D	35-45		P(446), S(447-456)	B(446), L(447-456)			11	60	59	53
1	1E	35-45		P(457-459), S(460-469)	L(457-459, 462-469), B(460), R(461)			13	52	32	37
1	1F	35-45		S(470)	B(470)		Įspau- dai (470)	1	11	6	6
1	2A	35-45		S(471-480)	Ž(471-473), B(474), L(475-480)		Linijos (471), bangelė (472)	10	72	39	42
1	2B	35-45		S(481-486)	Ž(481-483), L(484-486)		Bangelė (481)	6	57	30	50
1	2C	35-45		S(487-489)	R(487), L(488-489)			3	24	17	19
1	2D	35-45		P(490), S(491-494)	L(490, 492-494), R(491)	12 (490)		5	70	59	50
1	2E	35-45		D(495), S(496-497)	L(495-497)			3	24	30	29
1	2F	35-45								5	5
1	3A	35-45		P(498), S(499)	L(498-499)			2	17	28	25
1	3B	35-45		P(500), S(501-505)	L(500-501, 504-505), Ž(502-503)		Bangelė (503)	6	32	39	44
1	3C	35-45		P(506), S(507-515)	L(506, 508-515), R(507)			10	61	75	54
1	3D	35-45		P(516-518), S(519-527)	Ž(516-517, 519), L(518, 521-527), R(520)		Bangelė (519)	12	60	76	63
1	3E	35-45		P(528), S(529-535)	L(528, 533-535), R(529-530), B(531-532)			8	87	54	59
1	3F	35-45		S(536-	Ž(536),			2	8	9	13

				537)	L(537)						
1	4A	35-45		P(538-539), S(540-546)	L(538-539, 541-546), B(540)	7 (53 8)		9	70	60	60
1	4B	35-45		P(547-549, 554), D(550), S(551-553)	Ž(547, 551-552), L(548-550, 553-554)		Bangelė (551), linijos (552)	8	45	26	29
1	4C	35-45		D(555), S(556-560)	L(555, 557-560), R(556)			6	51	52	44
1	4D	35-45		P(561-563), S(564-572)	Ž(561, 564), L(562, 568-572), R(563, 565-567)		Linijos (564)	12	67	78	77
1	4E-	35-45		P(573), S(574-586)	B(573-574), Ž(575), R(576-582), L(583-586)			14	100	50	67
1	4F	35-45		P(587), S(588-591)	R(587-589), L(590-591)			5	33	12	22
1	5A	35-45		P(592), S(593-604)	L(592, 598-604), Ž(593-596), R(597)		Linijos (593), bangelė (594)	13	89	36	45
1	5B	35-45		P(605-606), S(607-617)	L(605-606, 609-617), B(607), R(608)			13	114	88	96
1	5C	35-45		P(618-620), S(621-633)	L(618-620, 623-633), Ž(621), B(622)			16	86	97	115
1	5D	35-45		S(634-637)	Ž(634), L(635-637)			4	19	70	72
1	5E	35-45		P(638-639), D(640), S(641-649)	L(638-640, 645-649), B(641-642), R(643-644)		Perdegusi (644)	12	132	50	57
1	5F	35-45		S(650-	R(650-651)			2	20	25	23

				651)							
1	6A	35-45		P(652), S (653-655)	L(651-655)			4	27	28	34
1	6B	35-45		P(656- 658), D(659), S(660- 668)	L(656-659, 663-668), R(660-662)			13	82	60	73
1	6C	35-45		S(669- 678)	Ž(669-670), R(671), L(672-678)		Perdegu si (671)	10	76	12 4	108
1	6D	35-45		P(679), S(680- 687)	L(679, 681- 687), Ž(680)			9	95	77	94
1	6E	35-45		P(688), D(689), S(690- 699)	Ž(688), L(689, 692- 699), B(690-691)			12	84	41	67
1	6F	35-45		P(700), S(701)	L(700), B(701)			2	12	12	19
1	Ats.	35-45		P(702- 703, 707), S(704- 706, 708- 712)	L(702-703, 708-712), Ž(704-705), B(706), R(707)			11	88	49	70
1	Ats.	įžemis		S(713)	Ž(713)			1	3		
1	1A	45-55	3	P(949 - 951), D(952), S(953- 968)	B(949 -950, 952 , 954- 956), L(951, 958- 968), Ž(953), R(957)			20	252	27	56
1	1B	45-55	3	P(969), S(970- 978)	L(969, 973- 978), B(970-972)			10	53	13	18
1	1C	45-55	3	P(979- 980), S(981- 993)	L(979-980, 988-993), B(981-987)			14	81	33	34
1	2A	45-55	3	S(994- 1009)	Ž(994- 1000), B(1001), R(1002- 1003), L(1004- 1009)		Bangelė (994- 996), linija (997)	16	68	26	44
1	2B	45-55	3	S(1010- 1014)	Ž(1010- 1014)		Bangelė	5	51	7	10

							(1011)				
1	2C	45-55	3	S(1015-1021)	B(1015-1016), L(1017-1021)			7	39	13	12
1	3A	45-55	3	P(1022-1024), D(1039-1040-1043), S(1025- 1026-1038 , 1044),	Ž(1022-1043), L(1044)	12 (1040)	Bangelè (1025-1029)	23	270	54	70
1	3B	45-55	3	S(1045-1047)	L(1045-1047)			3	28	8	12
1	3C	45-55	3	S(1048)	L(1048)			1	10	10	16
1	4A	45-55	3	S(1049-1050)	Ž(1049), B(1050)			2	26	3	7
1	4B	45-55	3	P(1051-1052), S(1053-1056)	Ž(1051-1054), L(1055-1056)	15 (1052)	Bangelè (1051, 1053-1054)	6	54	33	55
1	4C	45-55	3							4	7
1	4-5A	45-55	3	D(1057-1060), S(1061- 1070-1073-1110)	B(1058-1104), L(1057, 1105-1109), Ž(1110)			54	537	86	122
1	3-5A-B	45-55	3	P(1111-1112), S(1113-1118)	B(1111, 1113-1114), L(1112, 1115-1118)			8	59	12	26
1	5-6A-C	45-55		S(1200-1203)	B(1200-1203)			4	20	6	9
1			4	S(1119)	L(1119)			1	5	2	2
1			6	S(1120-1122)	R(1120), L(1121-1122)			3	8	4	3
1			9	S(1123)	L(1123)			1	4		
1			10							1	1
1			12	P(1124), S(1125)	L(1124), Ž(1125)			2	5	4	4

1			13	P(1126, 1157), S(1127-1156)	L(1126, 1132-1157), B(1127-1128), R(1129-1131)			31	285	34	40
1			16	P(1158-1159), S(1160-1162)	L(1158-1162)			5	42	8	10
1			17	S(1163-1164)	L(1163-1164)			2	6	8	10
1			18							2	2
1	Ats.			P(1206-1210), D(1211-1213), S(1214-1233)	Ž(1206-1222, 1226-1232), L(1223-1225), R(1233)		Bangelé (1214-1217)	28	277	71	133
2	7-8A-B	20		S(1165-1166)	L(1165-1166)			2	19		
2	9-10A-B	20		S(1167-1169)	Ž(1167-1169)			3	29		
2	5-6A-B	20-40		S(1170-1171)	Ž(1170-1171)			2	16	1	1
2	1-2A-B	35		S(1172)	Ž(1172)			1	10		
2	1-2A-B	35-50								1	2
2	3-4A-B	35-50		S(1173)	ŽG(1173)		Žalia	1	2		
2	5-6A-B	35-50		S(1174-1175)	Ž(1174-1175)			2	13		
2	7-8A-B	35-50		P(1179), S(1176-1178),	L(1176), Ž(1177-1178), ŽG(1179)			4	38	3	5
2	3-4A-B	40-60		S(1180-1181)	Ž(1180-1181)			2	10	2	3

2	1-2A-B	65-70		S(1182)	Ž(1182)			1	3		
2	7-8A-B	65-70		S(1183-1184)	L(1183-1184)			2	9	3	5
2	5-6A-B	115-125		S(1204-1205)	Ž(1204-1205)			2	26		
2	5-6A-B	120-140	Gri ovi o apa čia	P(1185), D(1186), S(1187-1191)	Ž(1185-1190), L(1191)		Bangelė (1187-1188)	7	61		
2	7-8A-B	120-140	Gri ovi o apa čia	S(1198-1199)	L(1198), Ž(1199)			2	8		
2	5-6A-B	140	Gri ovi o apa čia	D(1192), S(1193-1197)	Ž(1192-1197)			6	62		
V is o 1 2 3 3				159P, 39D, 1035S	123B, 101R, 753L, 251Ž, 5ŽG		48 bangelė, 4 įspau- dai, 9 linijos, 1 šampas, 1 volelis	12 29	9700	52 10	6220

Santrumpos stulpelyje „Grupė“: D – dugnas, P – pakraštėlis, S – sienelė.

Santrumpos stulpelyje „Rūšis“: B – brūkšniuota, L – lipdyta lygi, R – grublėta, Ž – žiesta, ŽG – žiesta glazūruota.

MASINIAI RADINIAI

Pe rka sa	Kvadra -tas	Gylis cm	Objektas	Šlako skai- čius	Šla- ko svo- ris g	Kaulų skai- čius	Kau- lų svo- ris g	Žvy- nai, žuvų kaulai	Ang- liu- kai	Ekofa ktai, kita
1		10-25				18	39			
1	1-3A-C	10-25				3	5			
1	1-3D-F	10-25				7	23			
1		20-40				2	14			
1	1A	25-35				24	22	+		
1	1B	25-35				24	27	+		
1	1C	25-35				21	31	+		
1	1E	25-35				26	18			
1	1F	25-35				40	28			
1	2A	25-35				28	26	+	+	
1	2B	25-35				23	27	+		
1	2C	25-35				32	37	+	+	
1	2D	25-35				67	34	+		
1	2E	25-35				39	33	+		
1	2F	25-35				30	28			
1	3A	25-35				36	14	+	+	
1	3B	25-35				36	27	+		
1	3C	25-35				31	18	+	+	
1	3E	25-35				43	28	+		
1	3F	25-35				24	13			
1	4A	25-35				44	24	+	+	Titna- go nuo- skala
1	4B	25-35				63	41	+	+	
1	4C	25-35				70	137			
1	4D	25-35				24	8			
1	4E	25-35				19	14	+		
1	4F	25-35				22	18			
1	5A	25-35				49	40			
1	5B	25-35				67	64	+		
1	5C	25-35				35	99			
1	5D	25-35				26	20			
1	5E	25-35				51	47		+	
1	5F	25-35				28	17	+	+	Stik- las
1	6A	25-35				73	74	+		
1	6B	25-35				19	52	+		
1	6C	25-35				28	70		+	
1	6E	25-35				11	6	+		
1	6F	25-35				14	15		+	
1	1A	35-45				7	17	+	+	

1	1B	35-45				14	13	+		
1	1C	35-45				23	13	+		
1	1D	35-45				8	4	+		
1	1E	35-45				1	1	+		
1	1F	35-45				2	2			
1	2A	35-45		2	5	35	34	+	+	Rutu- liukas
1	2B	35-45				16	17	+		Fosili- ja
1	2C	35-45				6	5	+		
1	2D	35-45				9	8	+		
1	2E	35-45				9	3	+		
1	2F	35-45				4	2			
1	3A	35-45				17	18	+	+	
1	3B	35-45				16	17	+		
1	3C	35-45				16	6			
1	3D	35-45				14	15			
1	3E	35-45				16	7	+		
1	3F	35-45				5	4	+		
1	4A	35-45				19	21			
1	4B	35-45				6	4	+	+	
1	4C	35-45				3	3	+		
1	4D	35-45		1	1	9	7	+		
1	4E	35-45				10	5	+		
1	4F	35-45				4	3	+		
1	5A	35-45				10	3	+		
1	5B	35-45				14	9	+	+	
1	5C	35-45				5	4			Fosili- ja
1	5D	35-45				2	1			
1	5E	35-45				6	5	+		
1	5F	35-45				5	3	+		
1	6A	35-45				7	8	+		Nuo- trauka 81
1	6B	35-45				15	8	+		
1	6C	35-45				29	16	+		
1	6D	35-45				7	3	+		

1	6E	35-45				12	13	+		
1	6F	35-45				1	2	+		
1	Ats.	35-45		2	2	6	8			
1	1A	45-55	3			17	7	+		
1	1B	45-55	3			6	15			Nuo- trauka 80
1	1C	45-55	3			3	1			
1	2A	45-55	3	3	23	13	85	+		
1	2B	45-55	3			8	26			
1	2C	45-55	3	2	2	5	2			Fosili- ja
1	3A	45-55	3			13	10	+		
1	3B	45-55	3			21	43	+	+	
1	3C	45-55	3			2	11			
1	4A	45-55	3			4	2			
1	4B	45-55	3			14	14	+		Fosili- ja
1	4C	45-55	3							
1	4-5A	45-55	3			3	12			
1	3-5A-B	45-55	3			2	1	+		
1	5-6A-C	45-55				2	6		+	
1			4			1	1			
1			6			1	1			Fosili- ja
1			8			1	1	+		
1			9							2 fosili- jos
1			10			1	1	+		Fosili- ja
1			12			2	1			
1			13			7	5		+	
1			16			4	3			3 fosili- jos
1			17			3	1			
1			18			4	3			
1	Ats.			1	10	16	17			
2	1-2A-B	20				2	6			
2	5-6A-B	20				3	2			
2	7-8A-B	20				2	4			
2	1-2A-B	35-50				1	2			
2	3-4A-B	35-50				2	4			

2	3-4A-B	40-60				7	1			
2	1-2A-B	65-70								Fosili- ja
2	7-8A-B	70-95	Griovio Š šlaitas	1	5				+	
2	5-6A-B	115- 125				2	13			
2	5-6A-B	140	Griovio apačia			23	75			
2			Griovio dugnas						+	
2			Griovio užpildas			3	23			
2	7-8A-B					2	14			
vi- so				12	48	1785	1949			

MOLIO TINKAS

Perkasa	Kvadratas	Gylis cm	Objektas	Dydis max mm	Skaičius	Svoris g
1		10-25		69x48x23	38	286
1	1-3A-C	10-25		35x27x10	3	20
1	1-3D-F	10-25		47x39x17	5	41
1		20-40		35x30x9	1	9
1	1A	25-35		36x31x17	33	107
1	1B	25-35		46x43x18	36	173
1	1C	25-35		37x29x14	49	162
1	1E	25-35		25x21x15	20	28
1	1F	25-35		24x23x13	11	31
1	2F	25-35		26x23x12	9	18
1	2A	25-35		37x32x19x	50	188
1	2B	25-35		44x27x17	33	113
1	2C	25-35		35x32x29	67	278
1	2D	25-35		36x26x18	90	204
1	2E	25-35		25x23x16	31	65
1	3A	25-35		45x34x18	67	234
1	3B	25-35		56x48x36	73	402
1	3C	25-35		38x29x17	94	159
1	3E	25-35		38x31x21	15	35
1	3F	25-35		53x34x30	21	98
1	4A	25-35		37x26x25	75	122
1	4B	25-35		43x34x26	89	210
1	4C	25-35		34x23x14	40	89
1	4D	25-35		22x15x11	6	15
1	4E	25-35		67x47x31	13	92
1	4F	25-35		33x21x18	5	19
1	5A	25-35		43x29x17	88	201

1	5B	25-35		46x31x19	63	163
1	5C	25-35		50x39x12	59	184
1	5D	25-35		45x38x21	34	144
1	5E	25-35		74x47x23	89	692
1	5F	25-35		39x39x26	25	52
1	6A	25-35		65x43x26	117	498
1	6B	25-35		36x21x13	64	121
1	6C	25-35		73x46x30	111	232
1	6E	25-35		35x21x15	56	80
1	6F	25-35		24x14x9	11	16
1	1A	35-45		49x42x9	41	228
1	1B	35-45		55x42x31	74	250
1	1C	35-45		35x28x17	139	256
1	1D	35-45		30x17x13	36	57
1	1E	35-45		19x14x14	5	9
1	1F	35-45		31x21x7	1	4
1	2A	35-45		42x32x30	223	523
1	2B	35-45		58x49x24	169	475
1	2C	35-45		67x58x34	367	672
1	2D	35-45		38x29x16	80	118
1	2E	35-45		31x26x19	5	29
1	3A	35-45		56x46x17	231	485
1	3B	35-45		37x33x21	103	348
1	3C	35-45		42x28x18	146	230
1	3D	35-45		36x28x15	46	55
1	3E	35-45		35x30x22	22	53
1	3F	35-45		22x19x9	7	15
1	4A	35-45		49x39x28	56	294
1	4B	35-45		35x25x16	43	133
1	4C	35-45		30x20x17	104	103
1	4D	35-45		32x31x16	29	46
1	4E	35-45		41x27x17	15	53
1	4F	35-45		28x22x4	5	9
1	5A	35-45		22x19x15	14	32
1	5B	35-45		22x17x9	15	19
1	5C	35-45		32x21x6	35	44
1	5D	35-45		32x28x17	35	54

1	5E	35-45		39x28x20	14	36
1	5F	35-45		35x24x19	13	54
1	6A	35-45		19x17x8	1	4
1	6B	35-45		35x32x15	13	48
1	6C	35-45		34x18x13	19	26
1	6D	35-45		90x85x35	6	199
1	6E	35-45		39x21x20	121	268
1	6F	35-45		29x15x11	9	21
1	Ats.	35-45		38x30x19	43	174
1	Ats.	įžemis		32x32x19	1	17
1	1A	45-55	3	81x78x22	26	206
1	1B	45-55	3	48x38x12	62	205
1	1C	45-55	3	37x25x25	32	110
1	2A	45-55	3	63x5x3	60	455
1	2B	45-55	3	67x62x33	68	402
1	2C	45-55	3	58x37x18	108	422
1	3A	45-55	3	55x35x26	125	391
1	3B	45-55	3	73x50x41	133	585
1	3C	45-55	3	45x38x12	59	237
1	4A	45-55	3	55x33x20	56	247
1	4B	45-55	3	42x28x11	34	119
1	4C	45-55	3	27x23x15	20	48
1	4-5A	45-55	3	45x30x19	10	71
1	3-5A-B	45-55	3	47x33x24	65	227
1	5-6A-C	45-55		45x42x17	1	25
1			4	15x13x9	1	2
1			12	29x23x12	2	9
1			13	41x30x21	81	232
1			16	13x7x5	1	1
1			17	11x10x7	2	2
1			18	20x15x8	3	5
1	Ats.			45x33x24	14	47
2	9-10A-B	20		28x22x9	4	14
2	9-10A-B	20-40		40x30x17	6	24
2	3-4A-B	35-50		51x37x16	1	18
2	5-6A-B	35-50		29x22x12	1	8
2	7-8A-B	35-50		36x27x17	2	17
2	7-8A-B	70-95	Griovio Š šlaitas	38x33x9	1	10
2	5-6A-B	115-125		58x47x22	1	62
2	5-6A-B	120-140	Griovio	17x10x6	1	1

			apačia			
viso					4957	1522

BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS

1. Taurapilio archeologijos paminklų komplekso situacijos planas: 3630 – piliakalnis (archeologijos paminklas – buvęs AR 1354); 11319 – piliakalnis (istorijos paminklas – buvęs IV715); 121214 – pilkapynas; 24073 – piliakalnio ir papėdės gyvenvietės kompleksas; 24074 – papėdės gyvenvietė.
2. Taurapilio piliakalnio ir papėdės gyvenvietės tyrimų situacijos planas.
3. Perkasos 1 planas 25–35 cm gylyje.
4. Perkasos 1 planas 35–45 cm gylyje.
5. Perkasos 1 planas 45–55 cm gylyje.
6. Perkasos 1 R dalies sienelių profiliai.
7. Perkasos 2 planas.
8. Perkasos 2 profiliai.

FOTONUOTRAUKŲ SĄRAŠAS

1. Taurapilio piliakalnis ir gyvenvietė iš PR. 2012 05 14. *G. Zabielos nuotr.*
2. Sebastian Messal, Luisa Bierstedt ir Frauke Imsel Taurapilyje 2012 m. liepos 31 d. *G. Zabielos nuotr.*
3. Kultūros paveldo departamento Utenos teritorinio padalinio darbuotojai (iš kairės į dešinę): Romualdas Mikulėnas, Arūnas Giraitis ir Sebastian Messal tyrimų vietoje 2012 m. rugpjūčio 2 d. *G. Zabielos nuotr.*
4. Dalis pasitarimo dalyvių ant kelio, vedančio per papėdės gyvenvietės teritoriją link Taurapilio (iš kairės į dešinę): 4 rajoninės spaudos atstovės, Zenonas Baubonis, Jonas Zinkus, neidentifikuota moteris, Alvydas Danauskas, neidentifikuotas berniukas, Edmundas Vilkas 2012 m. rugpjūčio 24 d. *G. Zabielos nuotr.*
5. Sebastian Messal dirba su magnetometru. 2011 05 03. *G. Zabielos nuotr.*
6. Nušienaujama perkastos 1 vieta iš PR. 2012 07 31. *G. Zabielos nuotr.*
7. Perkastos 1 tyrimo darbai iš PR (matyti skirstymas kvadratais). 2012 08 02. *G. Zabielos nuotr.*
8. Perkastos 1 tyrimo darbai iš PR (sluoksnio skutimas mentelėmis). 2012 08 01. *G. Zabielos nuotr.*

9. Sijojimo darbai iš ŠR (perkasos 1 gruntas). Iš kairės į dešinę: Andrius Milius, Marius Petkus, Frauke Imself, Luisa Bierstedt. 2012 08 22. *S. Messal nuotr.*
10. Tiriamų sluoksnių tikrinimas metalo detektoriumi (perkasa 2). Iš kairės į dešinę: Romas Jarockis, Gintautas Zabiela. 2012 08 01. *S. Messal nuotr.*
11. Geležinis peilis (Nr.1) perkasoje 1 kv.3D 25 cm gylyje *in situ* iš V. 2012 08 01. *G. Zabielos nuotr.*
12. Perkasa 1 25 cm gylyje iš R. 2012 08 01. *G. Zabielos nuotr.*
13. Perkasa 1 35 cm gylyje iš R. 2012 08 13. *S. Messal nuotr.*
14. Perkasa 1 45 cm gylyje iš R. 2012 08 20. *S. Messal nuotr.*
15. Gvidas Slah drėkina perkamos 1 paviršių 45 cm gylyje iš R. 2012 08 20. *S. Messal nuotr.*
16. Objektai 1, 2 ir 5 iš Š. 2012 08 20. *G. Zabielos nuotr.*
17. Objektai 3 ir 5 iš R. 2012 08 20. *S. Messal nuotr.*
18. Objektai 3 ir 20 iš P. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
19. Objektai 3 ir 20 iš Š. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
20. Objektai 3 ir 20 iš ŠR. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
21. Objektas 4 iš P. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
22. Objektas 5 iš ŠR. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
23. Objektai 6–8 iš ŠR. 2012 08 21. *S. Messal nuotr.*
24. Objektai 9 ir 10 iš V. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
25. Objektas 11 iš V. 2012 08 21. *S. Messal nuotr.*
26. Objektai 12 ir 19 iš ŠR. 2012 08 21. *S. Messal nuotr.*
27. Objektas 13 iš PV. 2012 08 21. *S. Messal nuotr.*
28. Objektas 15 iš V. 2012 08 21. *S. Messal nuotr.*
29. Objektas 16 iš PR. 2012 08 21. *S. Messal nuotr.*
30. Objektas 17 iš V. 2012 08 21. *S. Messal nuotr.*
31. Objektai 26 ir 27 iš Š. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
32. Perkamos 1 Š sienelės R dalis iš P. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
33. Perkamos 1 Š sienelės V dalis iš P. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
34. Perkamos 1 V sienelės Š dalis iš R. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
35. Perkamos 1 V sienelės P dalis iš R. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
36. Perkamos 1 P sienelės V dalis iš Š. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
37. Perkamos 1 P sienelės R dalis iš Š. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*
38. Perkamos 1 R sienelė iš V. 2012 08 23. *S. Messal nuotr.*

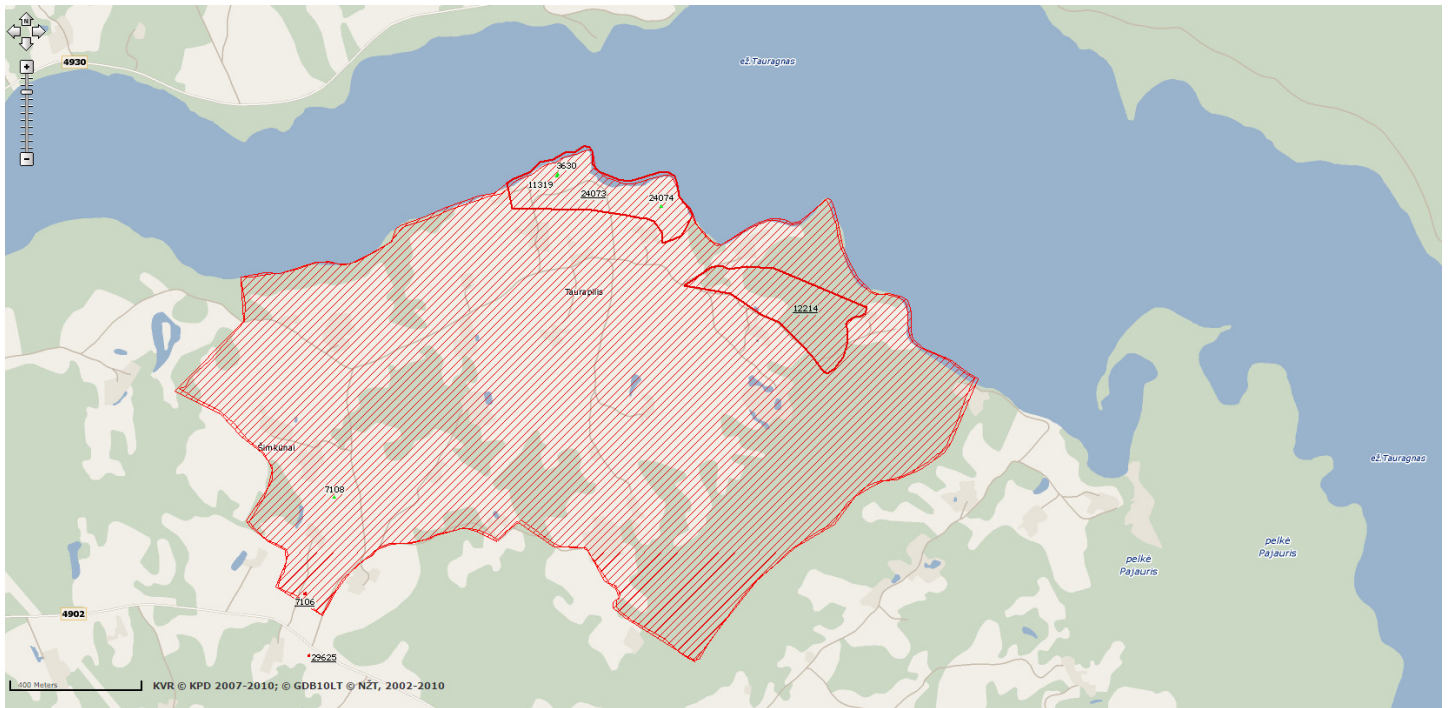
39. Sluoksniai zonde 1. 2012 08 24. *S. Messal nuotr.*
40. Sluoksniai zonde 2. 2012 08 24. *S. Messal nuotr.*
41. Užpylimui paruoša plėvele uždengta likusi neištirta perkastos 1 V dalis iš Š. 2012 08 25. *G. Zabelos nuotr.*
42. Užpilta perkasa 1 iš Š. 2012 08 29. *G. Zabelos nuotr.*
43. Nušienaujama perkastos 2 vieta iš PR. 2012 07 31. *G. Zabelos nuotr.*
44. Nuimamas paviršinis žemės sluoksnis perkasoje 2 iš Š. Iš kairės į dešinę: Vita Bukantaitė, Eglė Budrytė, Romas Jarockis, Sebastian Messal. 2012 08 01. *G. Zabelos nuotr.*
45. Perkasa 2 35 cm gylyje iš PR. 2012 08 02. *G. Zabelos nuotr.*
46. Perkasa 2 65 cm gylyje iš PR. 2012 08 03. *G. Zabelos nuotr.*
47. Objektas 1 perkasoje 2 iš ŠV. 2012 08 22. *G. Zabelos nuotr.*
48. Objektas 2 perkasoje 2 iš ŠV. 2012 08 22. *G. Zabelos nuotr.*
49. Objektas 3 perkasoje 2 iš ŠV. 2012 08 22. *G. Zabelos nuotr.*
50. Perkasa 2 83 cm gylyje iš PR. 2012 08 07. *S. Messal nuotr.*
51. Atskira kaukolė iš perkastos 2 115 cm gylio. 2012 08 24. *G. Zabelos nuotr.*
52. Griovio vieta perkasoje 2 135 cm gylyje iš ŠR. 2012 08 20. *G. Zabelos nuotr.*
53. Griovio vieta perkasoje 2 180 cm gylyje iš ŠR. 2012 08 22. *G. Zabelos nuotr.*
54. Kapas 1 perkasoje 2 iš PV. 2012 08 22. *S. Messal nuotr.*
55. Diržo sagtis kape 1 perkasoje 2 *in situ* iš ŠR. 2012 08 22. *G. Zabelos nuotr.*
56. Griovio perkasoje 2 profilis ŠR sienelėje iš PV. 2012 08 23. *G. Zabelos nuotr.*
57. Griovio perkasoje 2 profilis PV sienelėje iš ŠR. 2012 08 23. *G. Zabelos nuotr.*
58. Perkastos 2 ŠV sienelės profilis iš PR. 2012 08 23. *G. Zabelos nuotr.*
59. Perkastos 2 ŠR sienelės profilis iš PV. 2012 08 23. *G. Zabelos nuotr.*
60. Perkastos 2 PR sienelės profilis iš ŠV. 2012 08 23. *G. Zabelos nuotr.*
61. Perkastos 2 PV sienelės profilis iš ŠR. 2012 08 23. *G. Zabelos nuotr.*
62. Šarūnas Jatautis atlieka kapo 1 antropologinius tyrimus iš R. 2012 08 23. *G. Zabelos nuotr.*
63. Perkasoje 2 vietoje užkasto kapo vieta iš ŠR. 2012 08 23. *G. Zabelos nuotr.*
64. Užpilta perkasa 2 iš Š. 2012 08 29. *G. Zabelos nuotr.*
65. Geležiniai peilis, grandelės ir ašmenų liekanos (radinių numeriai atitinka jų numeraciją ypačiųjų radinių sąrašė).
66. Moliniai verpstukai ir jų fragmentai (radinių numeriai atitinka jų numeraciją ypačiųjų radinių sąrašė).

67. Bronzinės skardelės (radinių numeriai atitinka jų numeraciją ypačiųjų radinių sąraše).
68. Akmeniniai trintuvai ir galastuvai (radinių numeriai atitinka jų numeraciją ypačiųjų radinių sąraše).
69. Geležinės ylos ir smailės (radinių numeriai atitinka jų numeraciją ypačiųjų radinių sąraše).
70. Molinių tiglių liekanos (radinių numeriai atitinka jų numeraciją ypačiųjų radinių sąraše).
71. Bronzos susilydymas 45.
72. Titnago nuoskala 56.
73. Geležinė diržo sagtis 70 iš kapo 1 perkasoje 2.
74. Keramika iš paviršinio sluoksnio (šukių numeriai atitinka jų numeraciją keramikos aprašymo lentelėje).
75. Ornamentuota keramika (šukių numeriai atitinka jų numeraciją keramikos aprašymo lentelėje).
76. Grublėta keramika (šukių numeriai atitinka jų numeraciją keramikos aprašymo lentelėje).
77. Lygi ir brūkšniuota keramika (šukių numeriai atitinka jų numeraciją keramikos aprašymo lentelėje).
78. Brūkšniuota keramika (šukių numeriai atitinka jų numeraciją keramikos aprašymo lentelėje).
79. Įvairi keramika (šukių numeriai atitinka jų numeraciją keramikos aprašymo lentelėje).
80. Žiesta glazūruota šukė 884 ir molio tinkas (1 – P1 kv.1B g. 45–55 cm, objektas 3; 2 – P1 kv.6A g. 35–45 cm).

PRIEDŲ SĄRAŠAS

1. Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų leidimas.
2. Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų projektas.
3. Pirminės radinių registravimo lentelės.
4. Antropologinių tyrimų išvados.
5. Radinių perdavimo aktas.

6. Šeimties pilkapyno III aprašymas.

Taurapilio piliakalnio 2012 m. tyrimų SITUACIJŲ PLANAS

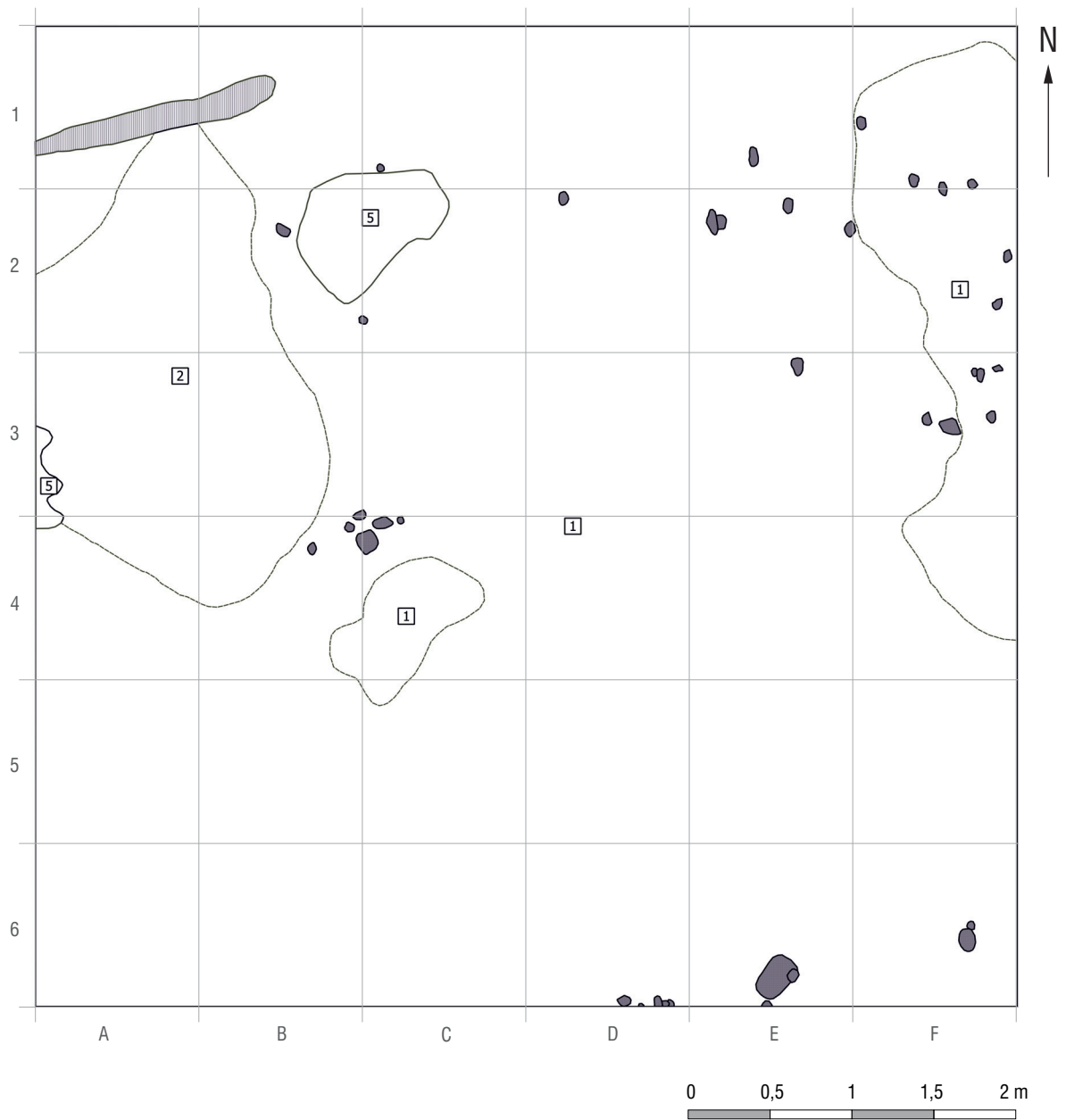

0 20 40 60 80 100 m

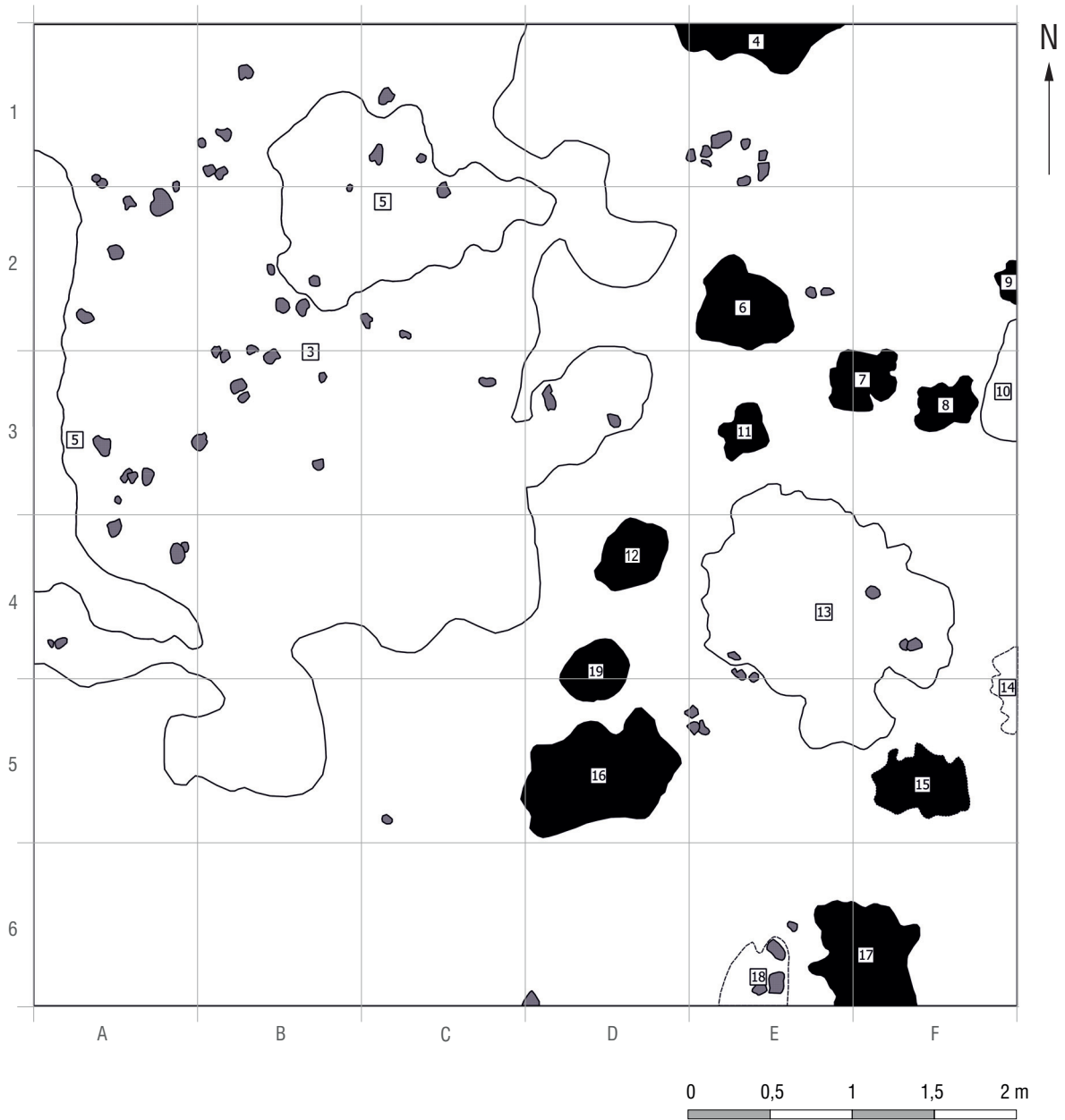
2012 m. tyrimai

2012 m. nebaigti tyrimai

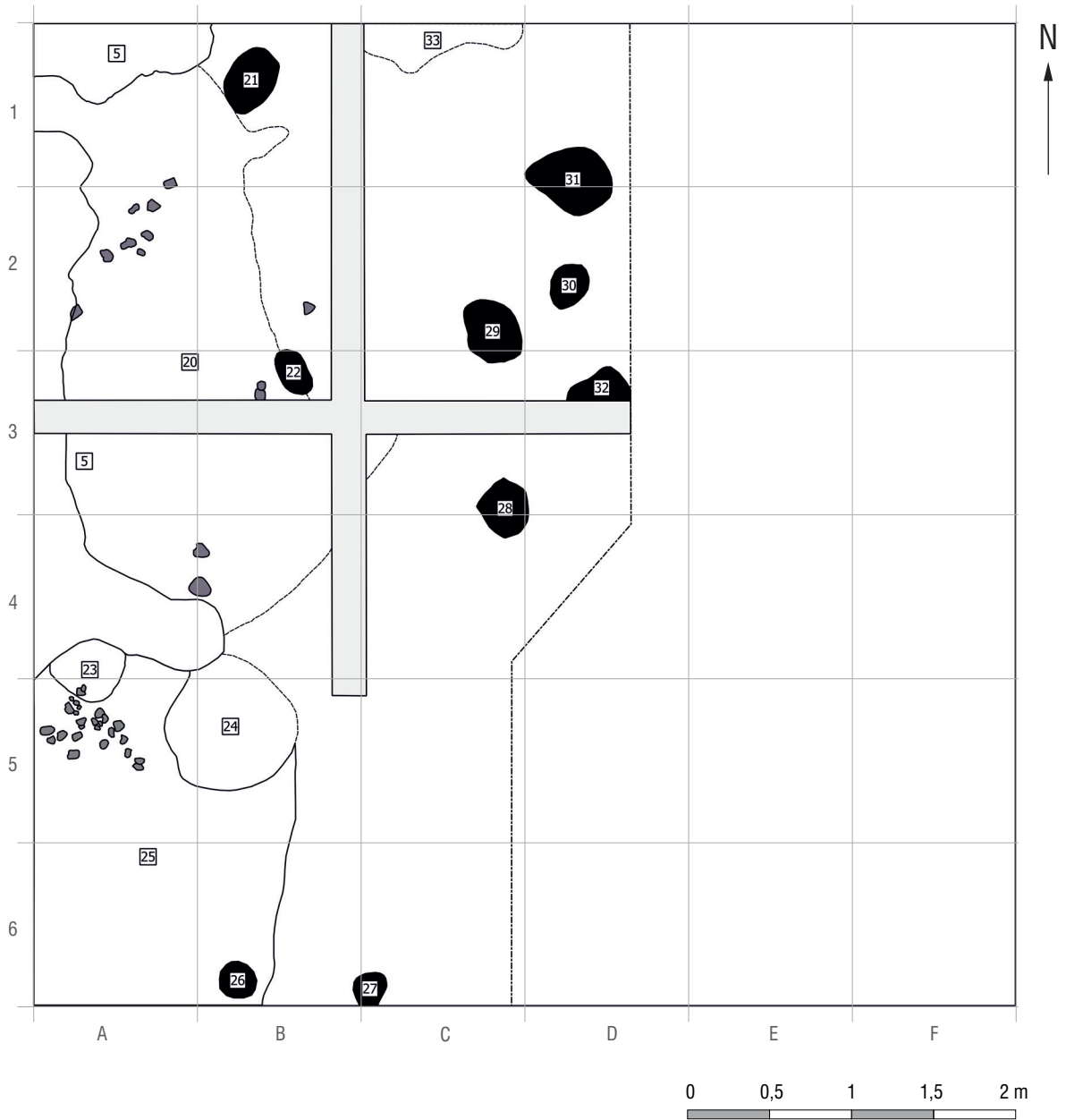
Taurapilis 2012 m. Perkasa 1. Gylis 25–35 cm

Taurapilis 2012 m. Perkasa 1. Gylis 35–45 cm

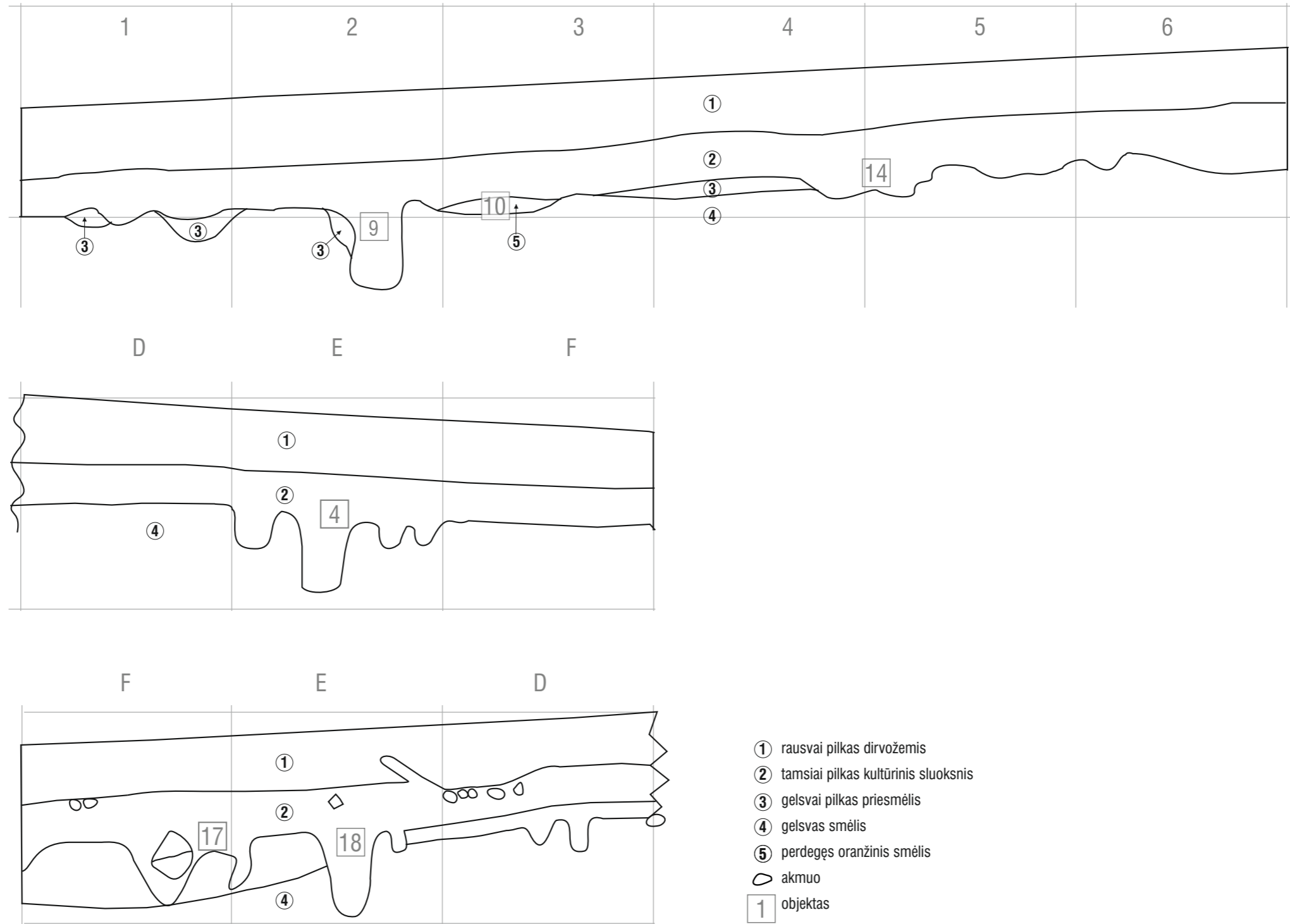

Taurapilis 2012 m. Perkasa 1. Gylis 45–55 cm

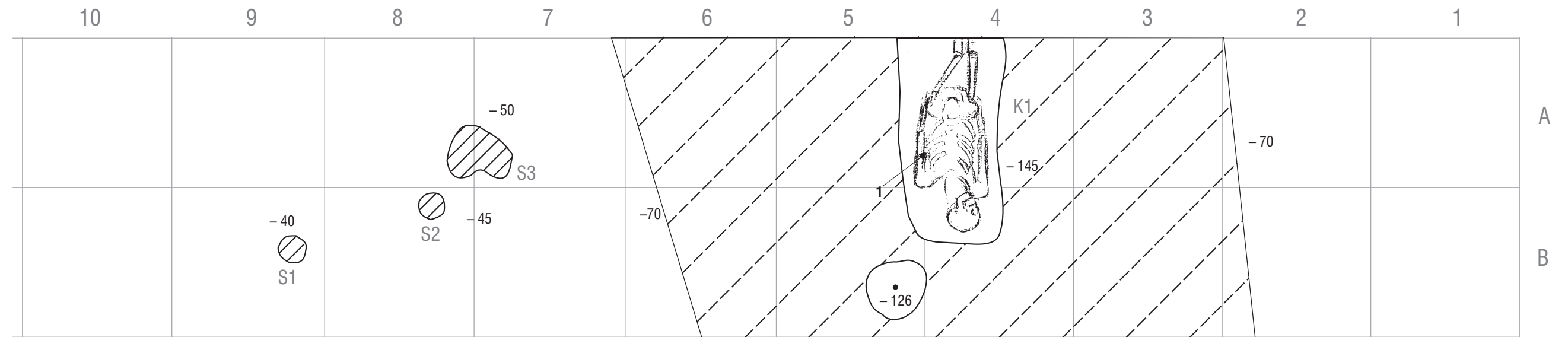

Taurapolis 2012 m. Perkasa 1. R dalies sienelių profiliai

0 1 m

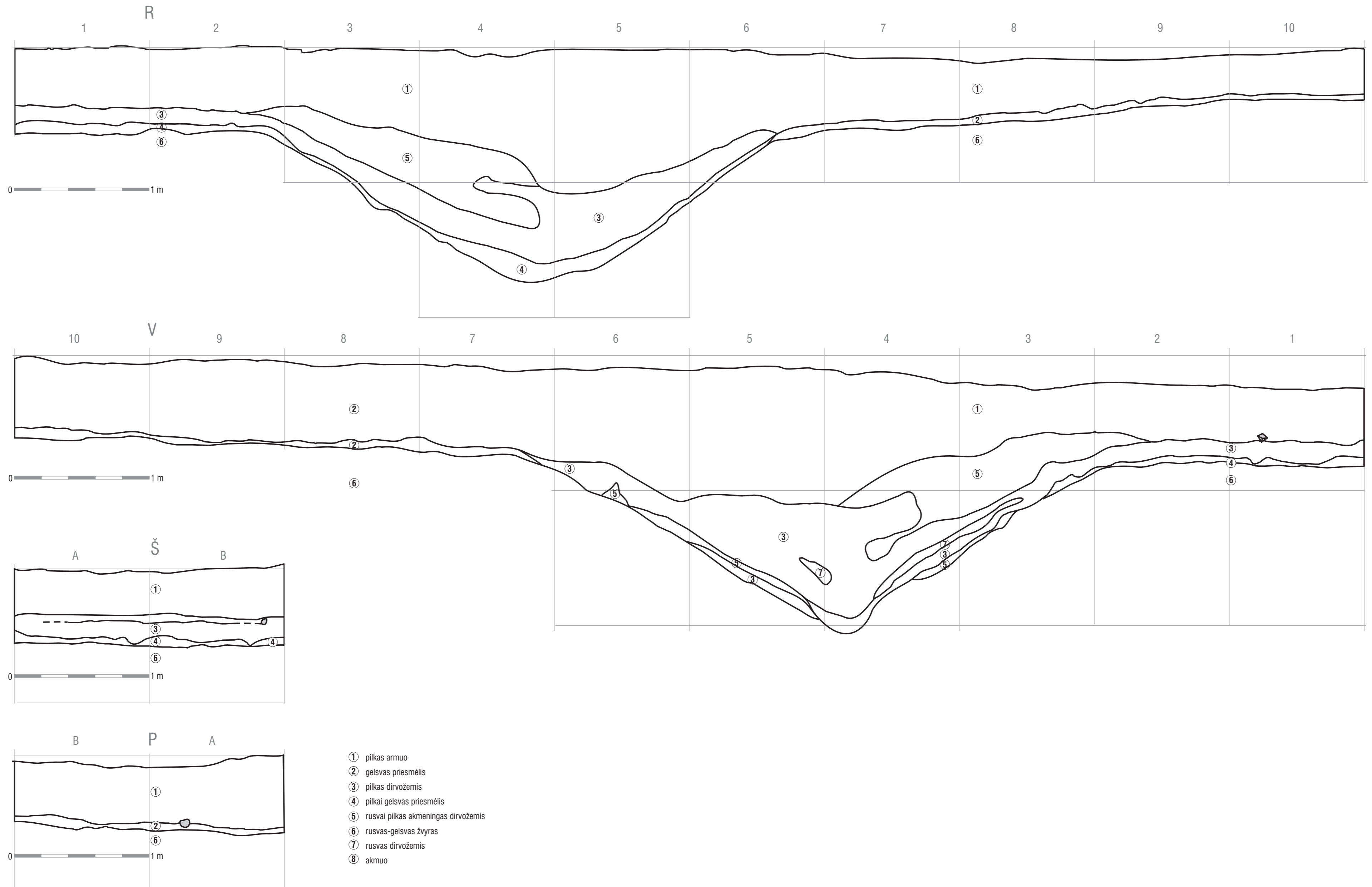
Taurapilis 2012 m. Perkasa 2. Planas

0 1 m

- pilka žemė
- ruda žemė
- akmuo
- 1** geležinė sagtis

Taurapolis 2012 m. Perkasa 2. Profiliai

1. Taurapilio piliakalnis ir gyvenvietė iš PR.

2. Sebastian Messal, Luisa Bierstedt ir Frauke Imsel Taurapilyje 2012 m. liepos 31 d.

3. Kultūros paveldo departamento Utenos teritorinio padalinio darbuotojai (iš kairės į dešinę): Romualdas Mikulėnas, Arūnas Giraitis ir Sebastian Messal tyrimų vietoje 2012 m. rugpjūčio 2 d.

4. Dalis pasitarimo dalyvių ant kelio, vedančio per papėdės gyvenvietės teritoriją link Taurapilio (iš kairės į dešinę): 4 rajoninės spaudos atstovės, Zenonas Baubonis, Jonas Zinkus, neidentifikuota moteris, Alvydas Danauskas, neidentifikuotas berniukas, Edmundas Vilkas 2012 m. rugpjūčio 24 d.

5. Sebastian Messal dirba su magnetometru.

6. Nušienaujama perkastos 1 vieta iš PR.

7. Perkasos 1 tyrimo darbai iš PR (matyti skirstymas kvadratais).

8. Perkasos 1 tyrimo darbai iš PR (sluoksnio skutimas mentelėmis).

9. Sijojimo darbai iš ŠR (perkasos 1 gruntas). Iš kairės į dešinę: Andrius Milius, Marius Petkus, Frauke Imsel, Luisa Bierstedt.

10. Tiriamų sluoksnių tikrinimas metalo detektoriumi (perkasa 2).
Iš kairės į dešinę: R. Jarockis, G. Zabiela.

11. Geležinis peilis (Nr.1) perkasoje 1 kv.3D 25 cm gylyje in situ iš V.

12. Perkasa 1 25 cm gylyje iš R.

13. Perkasa 1 35 cm gylyje iš R.

14. Perkasa 1 45 cm gylyje iš R.

15. Gvidas Slah drėkina perkastos 1 paviršių 45 cm gylyje iš R.

16. Objektai 1, 2 ir 5 iš Š.

17. Objektai 3 ir 5 iš R.

18. Objektai 3 ir 20 iš P.

19. Objektai 3 ir 20 iš Š.

20. Objektai 3 ir 20 iš ŠR.

21. Objektas 4 iš P.

22. Objektas 5 iš ŠR.

23. Objektai 6-8 iš ŠR.

24. Objektai 9 ir 10 iš V.

25. Objektas 11 iš V.

26. Objektai 12 ir 19 iš ŠR.

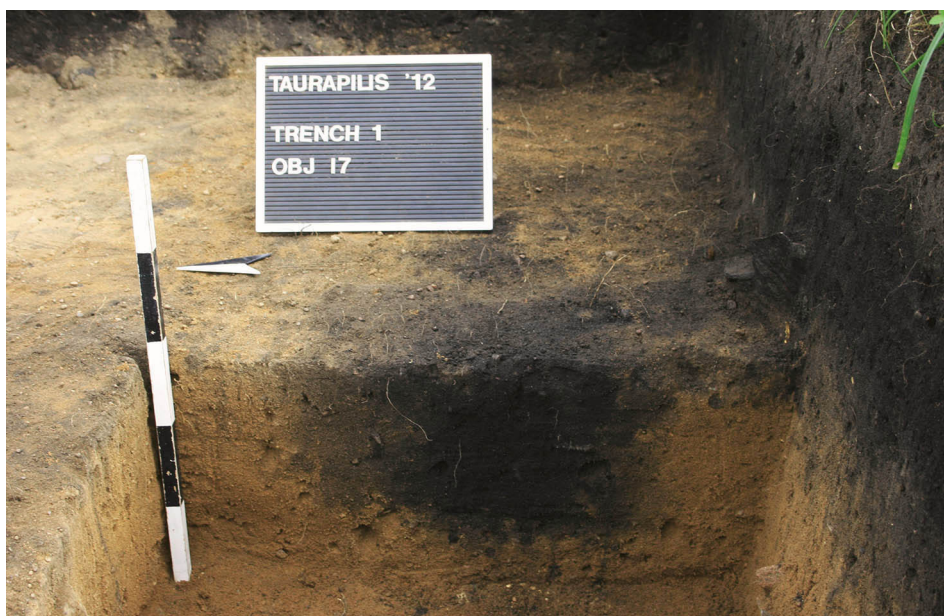
27. Objektas 13 iš PV.

28. Objektas 15 iš V.

29. Objektas 16 iš PR.

30. Objektas 17 iš V.

31. Objektai 26 ir 27 iš Š.

32. Perkastos 1 Š sienelės R dalis iš P.

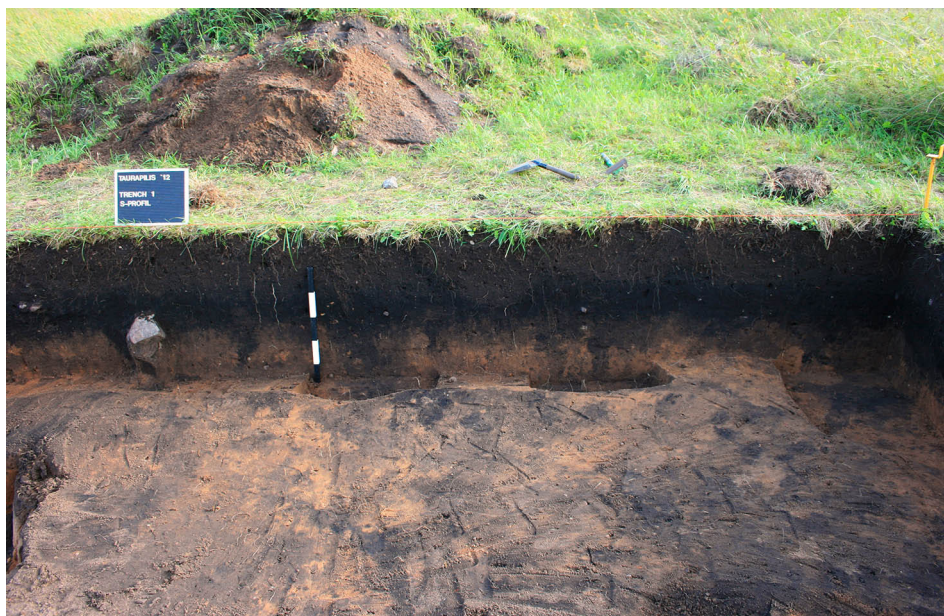
33. Perkastos 1 Š sienelės V dalis iš P.

34. Perkasos 1 V sienelės Š dalis iš R.

35. Perkasos 1 V sienelės P dalis iš R.

36. Perkasos 1 P sienelės V dalis iš Š.

37. Perkastos 1 P sienelės R dalis iš Š.

38. Perkastos 1 R sienelė iš V.

39. Sluoksniai zonde 1.

40. Sluoksniai zonde 2.

41. Užpildimui paruoša plėvele uždengta likusi neištirta perkastos 1 V dalis iš Š.

42. Užpilta perkasa 1 iš Š.

43. Nušienaujama perkamos 2 vieta iš PR.

44. Nuimamas paviršinis žemės sluoksnis perkasoje 2 iš Š. Iš kairės į dešinę: Vita Bukantaitė, Eglė Budrytė, Romas Jarockis, Sebastian Messal.

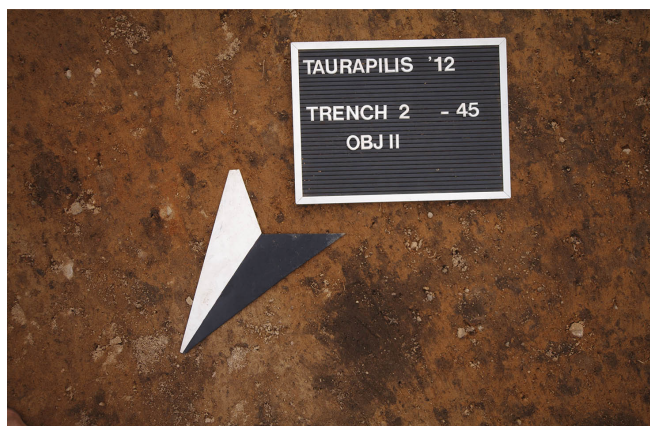
45. Perkasa 2 35 cm gylyje iš PR.

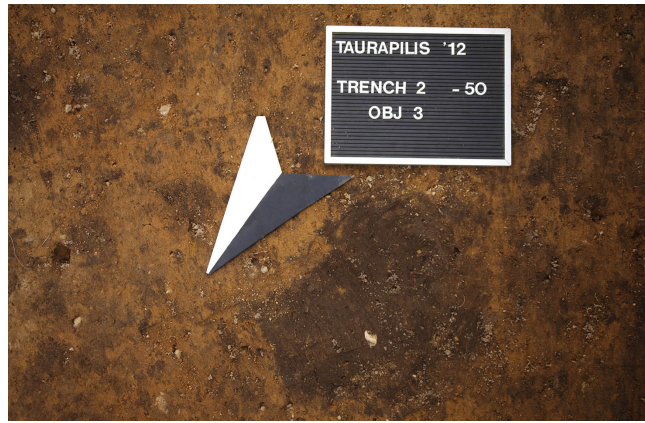
46. Perkasa 2 65 cm gylyje iš PR.

47. Objektas 1 perkasoje 2 iš ŠV.

48. Objektas 2 perkasoje 2 iš ŠV.

49. Objektas 3 perkasoje 2 iš ŠV.

50. Perkasa 2 83 cm gilyje iš PR.

51. Atskira kaukolė iš perkastos 2 115 cm gylio.

52. Griovio vieta perkasoje 2 135 cm gylyje iš ŠR.

53. Griovio vieta perkasoje 2 180 cm gylyje iš ŠR.

54. Kapas 1 perkasoje 2 iš PV.

55. Diržo sagtis kape 1 perkasoje 2 in situ iš ŠR.

56. Griovio perkasoje 2 profilis ŠR sienelėje iš PV.

57. Griovio perkasoje 2 profilis PV sienelėje iš ŠR.

58. Perkasos 2 ŠV sienelės profilis iš PR.

59. Perkasos 2 ŠR sienelės profilis iš PV.

60. Perkasos 2 PR sienelės profilis iš ŠV.

61. Perkaskos 2 PV sienelės profilis iš ŠR.

62. Šarūnas Jatautis atlieka kapo 1 antropologinius tyrimus iš R.

63. Perkasoje 2 vietoje užkasto kapo vieta iš ŠR.

64. Užpilta perkasa 2 iš Š.

65. Geležiniai peilis, grandelės ir ašmenų liekanos.

66. Moliniai verpstukai ir jų fragmentai.

67. Bronzinės skardelės.

68. Akmeniniai trintuvai ir galštuvai.

0 3 cm

69. Geležinės ylos ir smailės.

0 3 cm

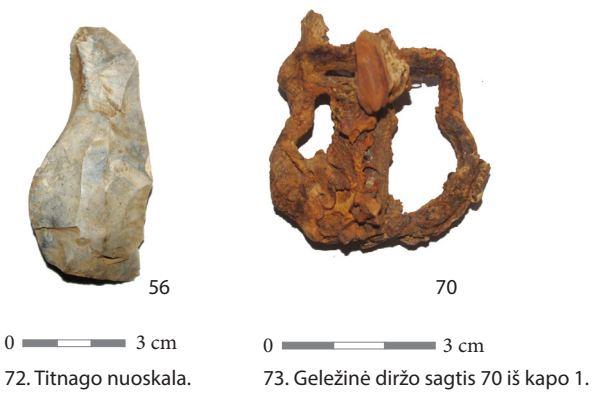
70. Molinių tiglių liekanos.

45

0 2 cm

71. Bronzos susilydymai.

0 3 cm

72. Titnago nuoskala.

0 3 cm

73. Geležinė diržo sagtis 70 iš kapo 1.

0 3 cm

74. Keramika iš paviršinio sluoksnio.

0 5 cm

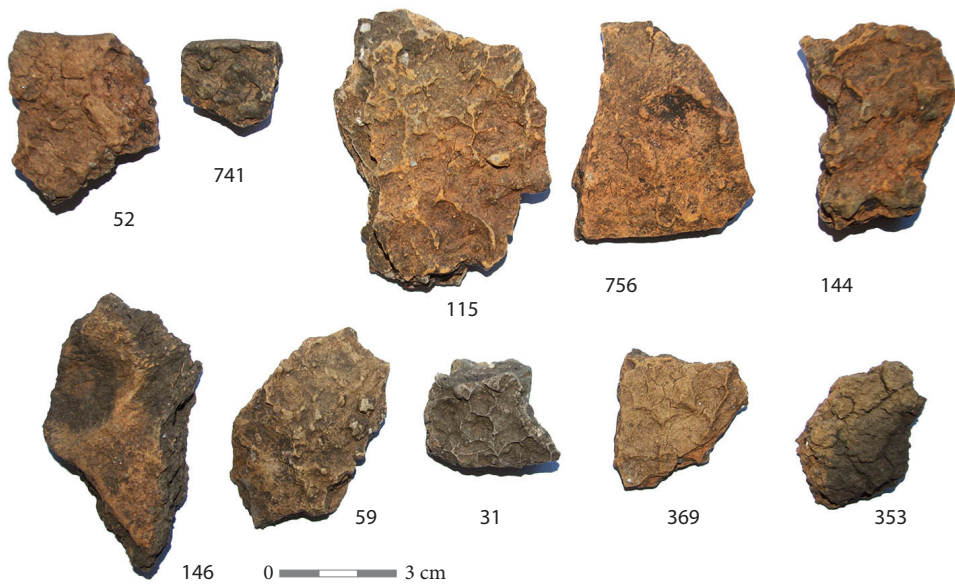

0 5 cm

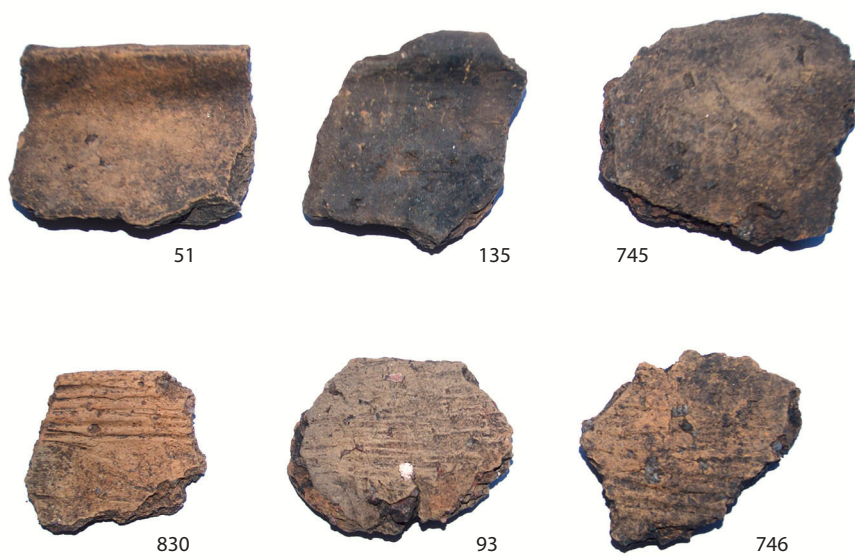
0 5 cm

75. Ornametuota keramika.

0 3 cm

76. Grublėta keramika.

0 3 cm

77. Lygi ir brūkšniuota keramika.

0 ————— 5 cm

78. Brūkšniuota keramika.

0 ————— 5 cm

79. Įvairi keramika.

884

0 ————— 3 cm

0 ————— 3 cm

80. Molio tinkas

LEIDIMAS

vykdyti archeologinius tyrimus

2012-07-27 Nr. 246
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str. šis leidimas išduotas **Eglei Stankevičiūtei**

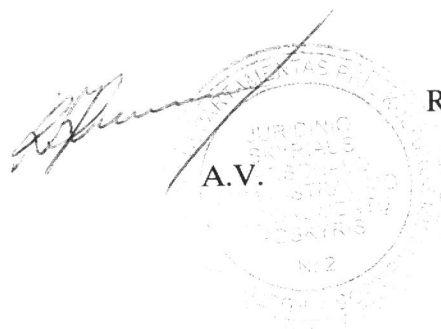
Vykdyti Taurapilio piliakalnio gyvenvietės (24074), Utenos r. sav., Taurapilio k.,

žvalgomojus archeologinius tyrimus

taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.

Tyrimų projektas: Taurapilio piliakalnio (Utenos raj.) (24073) papėdės gyvenvietės žvalgomųjų archeologinių tyrimų projektas, 2012 07 27, Nr. 246.

Kontrolės skyriaus vedėjas

R. Kraujalis

PATVIRTINTA

Kultūros vertybių apsaugos departamento

Direktoriaus 2001-09-03 įsakymu Nr. 318

Klaipėdos universitetas, Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas

(Tyrinėti pageidaujancios įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, adresas)

E. Stankevičiūtė, +37062165872

(atstovo ar specialisto vardo raidė, pavardė pareigos, mokslinis ir pedagoginis vardas, telefono numeris)

P A R A I Š K A

išduoti leidimą vykdyti nekilnojamosios kultūros vertybės ar objekto archeologinius tyrimus

2012-07-23

(data)

Prašau išduoti leidimą vykdyti žvalgomuosius archeologinius tyrimus

(Tyrimų pobūdis)

Taurapilio piliakalnio (Utenos raj.) (24073) papėdės gyvenvietėje

(pavadinimas pagal Registrą, vertybės kodas, adresas)

pagal tyrimų projektą, patvirtintą Mokslinės archeologijos komisijos sprendimu.

Tiriamos vertybės arba objekto juridinė priklausomybė: valstybinė ir privati žemė

(valdytojas, savininkas, nuomininkas)

Tyrimus numatoma atlikti 2012 liepos pabaiga – rugpjūčio mėnesiai.

(Tyrimų pradžios ir pabaigos datos)

Priedai:

1. Suderintas ir patvirtintas archeologijos objekto žvalgomųjų archeologinių tyrimų projektas su priedais.

E. Stankevičiūtė

(Vardo raidė, pavardė)

.....
užsakovo parašas

.....
data

**Taurapilio piliakalnio (Utenos raj.) (24073) papėdės gyvenvietės
žvalgomųjų archeologinių tyrimų
PROJEKTAS**

Eglė Stankevičiūtė, tel. nr. +37062165872

(archeologo vardas, pavardė, tel. nr.)

Klaipėdos universitetas, Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas, tel. nr. +37046398806

(užsakovo pavadinimas arba fizinio asmens vardas, pavardė, adresas, tel. nr.)

Klaipėda, 2012 07 23

Kultūros paveldo departamentui

Mokslinei archeologijos komisijai

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Bendra dalis. Klaipėdos universitetas, bendradarbiaudamas su Romos-germanų komisija (Vokietija) 2012 m. liepos pabaigoje – rugpjūčio mėnesį ketina atlikti Taurapilio piliakalnio (Utenos raj.) (24073) papėdės gyvenvietės žvalgomuosius archeologinius tyrimus. Atskiroje iki 14 m aukščio kalvoje įrengtas Taurapilio piliakalnis su 90x22 m dydžio aikštelę su nuskleistais pylimais galuose, papėdėje juosiamą 220 m ilgio 25 m pločio 4 m gylio griovio 10 m pločio dugnu. Piliakalnis netyrinėtas. Piliakalnyje stovėjo 1375, 1387 ir 1433 m. minima Tauragnų pilis (Lietuvos piliakalniai. Atlasas, Vilnius, 2005, t. III, p. 270-273).

Tyrimų apimtis ir metodika. Magnetometru bus žvalgoma papėdės gyvenvietės teritorija ir aplinkinės teritorijos už saugomos gyvenvietės ribų. Bent 3 skirtingų anomalijų vietose priklausomai nuo aptiktų anomalijų dydžio bus tiriamos 10–25 m² dydžio perkasos.

Tyrimų tikslas yra išbandyti magnetometrą rytų Lietuvos piliakalnių papėdžių gyvenviečių sąlygomis bei sukaupti pradinių duomenų apie papėdės gyvenvietės raidą atliekant žvalgomuosius tyrinėjimus bent 3 skirtingose geriau išreikštų anomalijų vietose.

Ankstesni tyrimai. Jokie ankstesni Taurapilio piliakalnyje ir papėdės gyvenvietėje nebuvo vykdyti. 1970–1971 m. Lietuvos istorijos institutas (vadovas Adolfas Tautavičius) 500 m į pietryčius esančiame pilkapyne (12214) ištyrė 14 išlikusių pilkapių, aptiko griautinių ir degintinių V–VI a. kapų, tame tarpe ir su žirgais (rasti 3). Pilkapyje 5 aptiktas turtingas vyro kapas, archeologinėje literatūroje dažnai įvardijamas kaip kunigaikščio kapas. Pilkapyno tyrinėjimų medžiaga paskelbta (Tautavičius A. Taurapilio „kunigaikščio“ kapas, *Lietuvos archeologija*, Vilnius, 1981, t. 2, p. 18-43).

Dabartinis tiriamos teritorijos vaizdas. Tiriama teritorija nelygiu paviršiumi, dirvonuoja, vietomis apaugusi paskirais krūmais. Pietrytinėje dalyje ją kerta link piliakalnio ateinantis lauko keliukas.

Tyrimų pradžia ir pabaiga. Tyrimus planuojama atlikti 2012 m. liepos pabaigoje – rugpjūčio mėnesiais. Tyrimuose iš Romos-germanų komisijos pusės dalyvaus dr. Sebastian Messal, iš Klaipėdos universiteto pusės be šio projekto autorės – doc. dr. Gintautas Zabiela, dr. Romas Jarockis. Žemės kasimo darbus atliks Lietuvos ir Vokietijos universitetų studentai. Tyrimuose bus naudojama Romos-germanų komisijos atvežta žvalgymo aparatūra.

Tyrimų sąmata. Tyrimai nekomerciniai, vykdomi abiejų pusių lėšomis padengiant minimalias pragyvenimo ir maitinimo išlaidas.

Archeologė

Eglė Stankevičiūtė

PRIEDAI

Taurapilio piliakalnio ir papėdės gyvenvietės planas su pažymėtomis preliminarinėmis tyrimų vietomis.

Papėdės gyvenvietės vaizdas žvelgiant iš pietryčių piliakalnio link.

RADINIŲ FIKSAVIMO PIRMINĖ VERSIJA

ATSKIRI RADINIAI

Nr.	P e r k a s a	Sluoks- nis/ gylis cm/ objektas	Kvad- ratas	Objektas	Me- džiaga	Koordinatės				Ko- men- tarai	
						X	Y	Z	Išs ijo -ta/ be ko or- din a- čių		
1	1	2 (25-35)	B1.VII	peilis	geležis	8345,70	7410,85		-25		
2	1	2 (25-35 cm)	B1.VII I	šlakas		8346,68	7410,16		-34		
3	1	2 (25-35 cm)	B2.IV	šlakas		8349,30	7411,47		-30		
4	1	2 (25-35 cm)	B2.IX	šlakas		8351,01	7410,86	200,19	-35		
5	1	2 (25-35 cm)	B2.V	verpstu- kas	molis	8350,18	7411,91	200,21	-25		
6	1	2 (25-35 cm)	B2.VI	šlakas		8351,17	7411,50	200,18	-31		
7	1	2 (25-35 cm)	B2.II	šlakas		8349,91	7412,57	200,17	-33		
8	1	2 (25-35 cm)	A2.VI I	šlakas		8348,74	7413,73		-29		
9	1	2 (25-35 cm)	A2.V	objektas	stiklas ?	8349,59	7414,07		-27		
10	1	2 (25-35 cm)	A2.IX	šlakas						x	
11	1	2 (25-35 cm)	B1.III	šlakas						x	
12	1	2 (25-35 cm)	A2.VI II	grandelė / karolis	?					x	
13	1	2 (25-35 cm)	A2.VI II	objektas	geležis					x	
14	1	2 (25-35 cm)	A2.IX	objektas	bronzas					x	

15	1	2 (25-35 cm)	B1.III	objektas	bronz ?					x	
16	1	2 (25-35 cm)	B2.IV	kabliu- kas	bronz					x	
17	1	25-35, išmestos žemės		objektas	geležis ?					x (de tek to- riu s)	
18	1	2 (25-35 cm)	A2.IX	šlakas						x	
19	1	2 (25-35 cm)	B1.V	2 žiedeliai	geležis					x	
20	1	2 (25-35 cm)	A2.IX	trintuvas ?	akmuo					x	
21	1	1 (10-25 cm)		3 objektai	geležis / bron- za					x (de tek to- riu s)	
22	1	2 (25-35 cm)	B1.I	šlakas						x	
23	1	2 (25-35 cm)	B2.VII	šlako kruopelė						x	nuo lieji mo?
24	1	2 (25-35 cm)	B2.III	šlako kruopelė						x	nuo lieji mo?
25	2	0-20 cm		objektas	geležis					x (de tek to- riu s)	
26	2	0-20 cm		objektas	geležis					x (de tek to- riu s)	
27	2	0-20 cm		pasagvi- nė	geležis					x (de tek to- riu s)	
28	2	20-40 cm		objektai	geležis					x (de	

										tek to- riu s)	
29	2	0-20 cm		objektas	geležis					x (de tek to- riu s)	
30	2	0-20 cm		vinis	geležis					x (de tek to- riu s)	
31	2	0-20 cm		objektas	geležis					x	
32	1	1 (10-25 cm)	B2	trintuvas ?	akmuo					x	
33	2	0-35 cm	A1	skardelė	geležis					x	
34	2	35-50 cm	B1	šlakas/ objektas	geležis					x	
35	2	0-20 cm	D1	šlakas (4 gabalė- liai)						x	
36	2	35-50 cm	C1	šlakas						x	
37	2	65-70 cm	A1	šlakas						x	
38	2	20-40 cm	E1	vinis?	geležis					x	
39	2	65-70 cm	D1	šlakas (3 gabalė- liai)						x	
40	2	35-50 cm	A1	šlakas						x	
41	2	40-65 cm	B1	šlakas (3 gabalė- liai)						x	
42	2	0-20 cm	E1	šlakas (2 gabalė- liai)						x	
43	1	1 (10-25 cm)	B1	objektas	geležis					x	bom bos ske- veld- ra?
44	2	(20-40 cm)	D1	šlakas						x	
45	2	70-83 cm	D1	šlakas (3 gabalė- liai)						x	
46	1	2 (25-35)	B2.I	tiglis?	molis					x	

		cm)									
47	1	2 (25-35 cm)	A1.VI I	objektas	geležis	8345,94	7413,96		-26		Peilio įkotė ?
48	1	2 (25-35 cm)	A2.VI I	šlakas		8349,30	7413,36		-35		
49	1	2 (25-35 cm)	B1.I	trintuvas	akmuo	8346,08	7412,00		-37		
50	1	2 (25-35 cm)	A2.VI I	galąstuvą?	akmuo	8349,20	7413,83		-28		
51	1	2 (25-35 cm)	A2.II	trintuvas ?	akmuo	8349,76	7415,30		-31		
52	1	2 (25-35 cm)	B2.II	trintuvas	akmuo	8349,82	7415,83		-33		
53	1	2 (25-35 cm)	A2.IV	verpstukas	molis	8348,68	7414,11		-30		
54	1	2 (25-35 cm)	A2.IV	šlakas (5 gabalėliai)		8349,00	7414,63		-31		
55	1	2 (25-35 cm)	B1.I	šlakas						x	
56	1	2 (25-35 cm)	A2.IV	šlakas		8349,15	7414,99		-34		
57	1	2 (25-35 cm)	B1.II	šlakas (2 gabalėliai)						x	
58	1	2 (25-35 cm)	A1.VI I	šlakas?						x	
59	1	2 (25-35 cm)	A1.VI I	trintuvas ?	akmuo	8345,51	7413,92		-32		
60	1	2 (25-35 cm)	B1.II	šlakas						x	
61	2	išmestos žemės		šlakas						x	
62	1	2 (25-35 cm)	A2.III	šlakas						x	
63	1	2 (25-35 cm)	B1.II	stiklas	stiklas	8347,50	7412,63		-34		
64	1	2 (25-35 cm)	A1.VI I	šlakas (3 gabalėliai)						x	
65	1	2 (25-35 cm)	A1.VI I	karolis	akmuo					x	
66	1	2 (25-35 cm)	B1.II	šlakas		8347,16	7412,80		-37		
67	1	2 (25-35 cm)	A1.V	šlakas						x	
68	1	2 (25-35 cm)	A1.VI	stiklas	stiklas					x	

		cm)	II									
69	1	2 (25-35 cm)	A1.VI II	plokštelė	geležis							x
70	1	2 (25-35 cm)	A1.IV	šlakas								x
71	1	2 (25-35 cm)	A1.III	šlakas								x
72	1	2 (25-35 cm)	A1.V	žiedas	geležis							x
73	1	2 (25-35 cm)	A1.V	objektas	geležis							x
74	1	2 (25-35 cm)	A1.VI II	verpstukas	molis							x
75	1	2 (25-35 cm)	A1.III	šlakas		8347,72	7415,08			-34		
76	1	2 (25-35 cm)	A1.V	objektas	geležis							x
77	1	2 (25-35 cm)	A1.III	šlakas								x
78	1	2 (25-35 cm)	A1.II	vinis	geležis							x
79	1	2 (25-35 cm)	A1.II	šlakas		8346,78	7415,66			-32		
80	1	2 (25-35 cm)	B1.V	objektas	geležis							x
81	1	2 (25-35 cm)	B1.V	objektas	bronzas							x
82	2		C1	tiglis?	molis							x
83	2		C1	šlakas (6 gabalėliai)								x
84	1	2 (25-35 cm)	B2.III	šlakas								x
85	2		C1	šlakas								x
86	1	1 (10-25 cm)	A1	trintuvas	akmuo							x
87	1	3 (35-45 cm)	B1.IX	objektas	bronzas	8348,01	7410,31			-36		diržas?
88	1	3 (35-45 cm)	B1.VII I	šlakas		8347,09	7410,55			-35		
89	1	3 (35-45 cm)	B2.VII I	šlakas	bronzas	8350,30	7410,01			-38		
90	1	3 (35-45 cm)	B2.VII I	objektas	geležis							x
91	1	3 (35-45 cm)	B2.VII I	verpstukas	molis	8349,50	7410,45			-40		
92	1	3 (35-45 cm)	B2.VII I	karolis	akmuo / stiklas							x

93	1	3 (35-45 cm)	B2.VII I	šlakas						x	
94	1	2 (25-35 cm)	valant radinius	šlakas						x	
95	1	3 (35-45 cm)	B2.VII I	objektas	geležis	8349,80	7410,36		-41		
96	1	3 (35-45 cm)	B2.VII I	karolis/fosilija?						x	
97	1	3 (35-45 cm)	B2.VII I	šlakas						x	lydy mo kruo pelė
98	1	3 (35-45 cm)	B2.IV	šlakas						x	
99	1	3 (35-45 cm)	B2.V	šlakas						x	
100	1	3 (35-45 cm)	B2.V	objektas	geležis	8349,55	7411,32		-42		
101	1	3 (35-45 cm)	B1.V	bronzas	bronzas					x	
102	1	3 (35-45 cm)	B1.VI	šlakas						x	
103	1	3 (35-45 cm)	B2.II	šlakas		8349,52	7414,54		-37		
104	1	3 (35-45 cm)	B2.II	keraminė rankenėlė?	molis	8350,39	7412,80		-40		
105	1	3 (35-45 cm)	B1.IV	karolis/fosilija?						x	
106	1	3 (35-45 cm)	B1.IV	šlakas						x	
107	1	3 (35-45 cm)	B2.II	šlakas						x	
108	1	3 (35-45 cm)	A2.IX	objektas	geležis					x	
109	1	4 / objektas 25	B1.VII	šlakas		8346,10	7410,57		-68		
110	1	3 (35-45 cm)	A2.VI II	trintuvas	akmuo	8350,12	7413,83		-41		
111	1	3 (35-45 cm)	B1.II	tiglis?	molis	8347,29	7412,72		-41		
112	1	3 (35-45 cm)	A1.VI II	fosilija						x	
113	1	3 (35-45 cm)	A2.VI I	šlakas						x	
114	1	3 (35-45 cm)	A1.VI	objektas	geležis					x	

		cm)	II									
115	1	3 (35-45 cm)	A1.VI I									x
116	1	3 (35-45 cm)	A1.VI II	šlakas								x
117	1	3 (35-45 cm)	A1.IX	šlakas								x
118	1	3 (35-45 cm)	B2.VI	fosilija								x
119	1	3 (35-45 cm)	B1.I	šlakas								x
120	1	3 (35-45 cm)	B1.I	šlakas		8346,13	7412,81			-52		
121	1	3 (35-45 cm)	A1.IX	šlakas		8348,38	7413,32			-50		
122	1	3 (35-45 cm)	A2.IV	šlakas		8348,72	7414,18			-43		
123	1	3 (35-45 cm)	A1.VI II	fossil								x
124	1	3 (35-45 cm)	A2.IV	šlakas								x
125	1	3 (35-45 cm)	A2.IV	šlakas		8349,31	7414,23			-43		
126	1	3 (35-45 cm)	A2.V	šlakas								x
127	1	3 (35-45 cm)	A2.V	fosilija								x
128	1	3 (35-45 cm)	A2.IV	šlakas		8348,56	7414,31			-49		
129	1	3 (35-45 cm)	A2.IV	šlakas (keli gabalėliai)								x
130	1	3 (35-45 cm)	A2.VI I	galąstuvai	akmuo	8349,10	7413,57			-41		
131	1	3 (35-45 cm)	A1:VI	šlakas		8348,23	7414,18			-35		
132	1	3 (35-45 cm)	A1.VI	šlakas								x
133	1	3 (35-45 cm)	A1.V	šlakas								x
134	1	3 (35-45 cm)	A1.VI	šlakas		8347,97	7414,30			-37		
135	1	3 (35-45 cm)	A1.V	fosilija		8346,76	7414,36			-47		
136	1	3 (35-45 cm)	A1.VI	šlakas		8348,36	7414,24			-41		
137	1	3 (35-45 cm)	A1.V	objektas	geležis							x

138	1	3 (35-45 cm)	A1.II	šlakas		8347,47	7415,42		-36		
139											Pra-leis-tas
140	1	3 (35-45 cm)	A1.III	šlakas						x	
141	1	2 (25-35 cm)	valant radi-nius	objektas	gele-žis					x	
142	1	2 (25-35 cm)	valant radi-nius	karolis?						x	
143	1	3 (35-45 cm)	A1.II	šlakas		8347,23	7415,45		-37		
144	1	3 (35-45 cm)	A1.II	šlakas						x	
145	1	3 (35-45 cm)	A1.I	šlakas						x	
146	1	3 (35-45 cm)	A1.I	verpstu-kas	molis					x	
147	1	3 (35-45 cm)	A2.I	šlakas						x	
148	1	3 (35-45 cm)/ objektas 8		karolis?						x	
149	1	3 (35-45 cm)	B2.VII I	šlakas		8350,10	7410,50		-40		
150	1	3 (35-45 cm)/ objektas 18		bronzos	bronzos					x	bron-zos lydy-mas
151	1	4 (45-55 cm)/ objektas 3	A1.III	trintuvas	akmuo	8347,84	7415,34		-40		
152	1	4 (45-55 cm)/ objektas 3	A1.IX	šlakas						x	
153	1	3 (35-45 cm)/ objektas 8		bronzos	bronzos					x	
154	1	4 (45-55 cm)/ objektas 3	A1.III	šlakas						x	
155	1	4 (45-55 cm)	A1.VI	šlakas		8347,85	7414,10		-42		

		cm)/ objektas 3									
156	1	4 (45-55 cm)/ objektas 3	A1.VI	šlakas		8348,11	7414,23		-40		konc entra cijos centr as
157	1	4 (45-55 cm)/ objektas 3	A1.VI	šlakas						x	
158	1	4 (45-55 cm)/ objektas 3	A1.VI	šlakas		8348,01	7414,66		-38		
159	1	4 (45-55 cm)/ objektas 3	B1.II	šlakas		8346,32	7412,81		-55		
160	1	4 (45-55 cm)/ objektas 3	A1.IX	šlakas						x	
161	1	4 (45-55 cm)/ objektas 3	A1.VI I	bronz a	bronz a					x	
162	1	4 (45-55 cm)/ objektas 3	B1.1	šlakas		8346,17	7412,65		-60		
163	1	2 (25-35 cm)	A2.III	objektas	geležis					x	
164	1	4 (45-55 cm)/ objektas 3		šlakas						x	išski rtas valy mo metu
165	2		C1	šlakas						x	
166	2		D1	šlakas						x	
167	1	2 (25-35 cm)	A1.I	šlakas						x	Tik riau siai B1.I
168	1	2 (25-35 cm)	A1.III	lošimo kauliu kas?	akmuo	8347,52	7415,62		-26		

Kvadratas	Keramika					Perdegėsmolis	Kaulai		Žuvis		Anglis	Šlakas	Metaldas Dabartinis	Neidentifikuoti radiniai, kita
	Pakraštelis	Dugnelis	Sienelė	Dekoruotos	Višo		Apdoroti	Višo	Žvynai	Kaulai				
-			1		1	1								
A1			2		2			1						
A1			5		5	3		3						
A2			13		13	5		6						
A2			1		1			3						
B1			9	1 (glazūruotas)	9	16	0	8					1	
B2	2		4		6	21	1	4			1			
A1.IX	1		32	2	33	126		37	47		8			19, 1 sėkla, 1 akmuo
A2														
A2.V	1		99	1 (glazūruotas), 3 dekoruotas	100	56		39	12	5				18
A2.VIII	12	1	75		88	30		43	19					35
A2.IX			104	1	104	20		24	16	4				
B1.IV			49	1	49	93		56	17		24			
B1.V	2		94	1	96	70		68	20					
B1.VII			26		26	55		21						
B1.VIII			41	1	41	62		17			5			
B1.IX	2		16	2	18	117	0	28			2			
B2.I	4		85		89	27		23	3	1				4 (fosilija)
B2.II	1		73		74	24		19	12					

B2.I II		1	63		64	23		24	6					8, 1 (fosilija)
B2.I V	3		65		68	32		28	1					15
B2. V	2		11 5	2	11 7	9		24						
B2. VI	4		55	2	59	27		28	1		1			1 (stiklas)
B2. VII	1		45	1	46	96		30			1			
B2. VIII			26	2	26	61		10			4			
B2.I X			37		37	11		15						
A1			2		2			2						
C1					0			3						1
E1			3		3							2		4
B1			5	1 (gla zū- ruo- tas)	5	2		1		2				2
C1			3		3									
D1	1		1											
E1					0	1		1						
E1	1		1	1	2									
A1					0									1
A1					0	1		1						
C1			2		2	1								
B1			4		4	2		7				3		
A1			1		1									1 (fosilija)
D1			5		5									
C1	4		23		27	10		5						
Ats.	6		70	2	76	19		44	12		13			40

ANTROPOLOGINIŲ TYRIMŲ AKTAS

Žmonių palaikų iš Taurapilio (2012 m. kasinėjimai, Utenos raj.) antropologinio tyrimo rezultatai

Tyrimas atliktas 2012 m. rugpjūčio mėn. *in situ*, t.y. archeologinių tyrimų vietoje, nejudinant skeletų. Atlikta vizuali palaikų lyties ir amžiaus diagnostika pagal visuotinai priimtas metodikas, įvertinta pastebima patologija, duomenis surašant į specialias osteologines būklės formas. Žemiau pateikiama trumpa kiekvieno kapo charakteristika, apibūdinant kaulinės medžiagos išlikimą bei ryškiausią patologiją. Suardytų kapų atlikta grupinė identifikacija, nustatant minimalų individų skaičių, jų galimą amžių. Minėtos osteologinės būklės formos saugomos Vilniaus universiteto Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedros archyve.

Šioje ataskaitoje apibendrinimai nepateikiami – tai turėtų būti atskiros analizės tikslas.

Kapo Nr.	Vieta	Lytis	Amžius	Medžiaga	Patologija	Pastabos
1	P2 kv.4-5A-B	Vyras	25-35 m.	Kaukolė ir skeletas	-	

Suardytų kapų medžiaga:

Taurapilis (2012) P2 griovys, kv.4A, gylis 115 cm – 1 individas (15+ m.)

VU archeologijos doktorantas,
Šarūnas Jatautis

RADINIŲ PERDAVIMO AKTAS

UTENOS KRAŠTOTYROS MUZIEJUS
Utenio a. 3, LT-28248, Utena, įm. kodas 188206976, tel. Nr. 8 389 61637

TVIRTINU
Muziejaus direktorė
Lilija Jovarienė

EKSPONATŲ PRIĖMIMO NUOLAT SAUGOTI (DOVANOJIMO) AKTAS

20.15. m. .... d. Nr. ....

Šiuo aktu Utenos kraštotyros muziejus, atstovaujamas vyr. fondų saugotojos Bronės Juknevičienės, priima, o *Untautas Gabrielas* (adresas: *Rinktinis g. 47-45, Valakiai*), asmens dokumentas Nr. *2.09.2.3.6.4.7*, išduotas *Valakiai, Utena, P.P.L.R. 2006-09-11*, asmens kodas *3.6.2.0.5.1.1.0.2.5.5*) dovanoja ir perduoda muziejui nuolat saugoti šiuos eksponatus:

Eil. Nr.	Ekspionato pavadinimas ir trumpas aprašymas	Skaičius	Būklė	Kaina	Vertė	Apskaitos numeriai
	<i>Tausapilio piliakalnio gyvenvietės</i>					
	<i>2012 m. tyrimu radinius</i>					
	<i>Ypatieji radiniai, perkose Nr. 1</i>					
1	<i>Pilis geležinis</i>	1	<i>puikiai išsaugotas</i>	—		
2	<i>Uspūtkas molinis</i>	1	<i>gera</i>	—		
3	<i>Grandelė geležinė</i>	1	<i>puikiai išsaugota</i>	—		
4	<i>Smailė geležinė</i>	1	<i>puikiai išsaugota</i>	—		
5	<i>Vielė bronzinė</i>	1	<i>puikiai išsaugota</i>	—		
6	<i>Skardelė bronzinė</i>	1	<i>puikiai išsaugota</i>	—		

Iš viso priimta eksponatų:

Kaina iš viso:

Vertė iš viso:

Aktas sudarytas 3 egzemplioriais

Pagrindas: Rinkinių komplektavimo komisijos

posėdžio protokolas Nr.

Perdavė (dovanojo):

_____ (parašas)

Priėmė:

_____ (parašas)

Akte išvardintus eksponatus materialinėn atsakomybėn priėmiau:

Rinkinio pavadinimas:

Rinkinio saugotojas /

muziejininkas:

_____ (parašas)

Eil. Nr.	Eksponato pavadinimas ir trumpas aprašymas	Skaičius	Būklė	Kaina	Vertė	Apskaitos numeriai
7	Vielė bronzinė	1	pakrodotasusi	—		
8	Skatė geležinė	1	pakrodotasusi	—		
9	Grandinėlis frag. (2 grandinės)	1	pakrodotasusi	—		
10	Skardelė bronzinė	1	pakrodotasusi	—		
11	Skardelė geležinė	1	pakrodotasusi	—		
12	Smailė geležinė	1	pakrodotasusi	—		
13	Smailė geležinė	1	pakrodotasusi	—		
14	Trinturo akmeninio fragmentas	1	gera	—		
15	Lystelė geležinė	1	pakrodotasusi	—		
16	Skatė geležinė	1	pakrodotasusi	—		
17	Galasturo akmenio fragm.	1	gera	—		
18	Trinturas akmeninis	1	gera	—		
19	Verpstuko molinio fragm.	1	pakrodotasusi	—		
20	Karolis? akmeninis?	1	pakrodotasusi	—		
21	Skardelė geležinė	1	pakrodotasusi	—		
22	Grandelė geležinė	1	pakrodotasusi	—		
23	Skatė geležinė	1	pakrodotasusi	—		
24	Verpstuko molinio fragm.	1	gera	—		
25	Yla geležinė	1	pakrodotasusi	—		
26	Vinutė geležinė	1	pakrodotasusi	—		
27	Skatė geležinė	1	pakrodotasusi	—		

Iš viso priimta eksponatų:

Kaina iš viso:

Vertė iš viso:

Aktas sudarytas 3 egzemplioriais

Pagrindas: Rinkinių komplektavimo komisijos

posėdžio protokolas Nr.

Perdavė (dovanojo):

(parašas)

Priėmė:

(parašas)

Akte išvardintus eksponatus materialinėn atsakomybėn priėmiau:

Rinkinio pavadinimas:

Rinkinio saugotojas /

muzejinis:

(parašas)

Eil. Nr.	Ekspionato pavadinimas ir trumpas aprašymas	Skaičius	Būklė	Kaina	Vertė	Apskaitos numeriai
28	Skardelė bronzinė		1 pakrodamusi	—		
29	Skardelė bronzinė		1 pakrodamusi	—		
30	Virpstukas molinis		1 gsa	—		
31	Karolis? akmeninis?		1 gsa	—		
32	Karolis? akmeninis		1 pakrodamusi	—		
33	Veis geležinės dalis		1 pakrodamusi	—		
34	Kniedė bronzinė		1 pakrodamusi	—		
35	Virpstuko molinio ruošinys		1 gsa	—		
36	Karolis? akmeninis?		1 gsa	—		
37	Tiglio molinio fragmentas		1 perdegtas	—		
38	Karolis? akmeninis		1 gsa	—		
39	Viela? geležinė		1 pakrodamusi	—		
40	Trintuvas akmeninis		1 gsa	—		
41	Smailė geležinė		1 pakrodamusi	—		
42	Viela? geležinė		1 pakrodamusi	—		
43	Karolis akmeninis?		1 gsa	—		
44	Virpstuko molinio fragm		1 gsa	—		
45	Bronzos lydymo atliekos (8 gr.)		1 pakrodamusi	—		
46	Skardelė bronzinė		1 pakrodamusi	—		
47	Skardelė bronzinė		1 pakrodamusi	—		
48	Akmens uvo kaminio? fragmentas		1 pakrodamusi	—		

Iš viso priimta eksponatų:

Kaina iš viso:

Vertė iš viso:

Aktas sudarytas 3 egzemplioriais

Pagrindas: Rinkinių komplektavimo komisijos

posėdžio protokolas Nr.

Perdavė (dovanojo):

(parašas)

Priėmė:

(parašas)

Akte išvardintus eksponatus materialinėn atsakomybėn priėmiau:

Rinkinio pavadinimas:

Rinkinio saugotojas /

muzejininkas:

(parašas)

Eil. Nr.	Eksponato pavadinimas ir trumpas aprašymas	Skaičius	Būklė	Kaina	Vertė	Apskaitos numeriai
49	Neįstakų molinio fragmentas	1	gera	—		
50	Neįstakų molinio fragmentas	1	gera	—		
51	Skendžia geležinė	1	pakorodanusi	—		
52	Įglio molinio fragmentas	1	gera	—		
53	Įglio molinio fragmentas	1	gera	—		
54	Įglio molinio fragmentas	1	gera	—		
55	Kuoskala titnagine	1	gera	—		
56	Kuoskyla titnagine	1	gera	—		
57	Kuoskala titnagine	1	gera	—		
58	Įbatė geležinė Pirkasa Nr.2	1	pakorodanusi	—		
59	Imailė geležinė	1	pakorodanusi	—		
60	Vinys geležinė	1	pakorodanusi	—		
61	Imailė geležinė	1	pakorodanusi	—		
62	Imailė geležinė	1	pakorodanusi	—		
63	Kisvio arsenio fragmentas	1	pakorodanusi	—		
64	Vinys geležinė	1	pakorodanusi	—		
65	Skardelė geležinė	1	pakorodanusi	—		
66	Skardelė geležinė	1	pakorodanusi	—		
67	Imailė geležinė	1	pakorodanusi	—		
68	Imailė geležinė	1	pakorodanusi	—		

Iš viso priimta eksponatų:

Kaina iš viso:

Vertė iš viso:

Aktas sudarytas 3 egzemplioriais

Pagrindas: Rinkinių komplektavimo komisijos

posėdžio protokolas Nr.

Perdavė (dovanojo):

(parašas)

Priėmė:

(parašas)

Akte išvardintus eksponatus materialinė atsakomybėn priėmiau:

Rinkinio pavadinimas:

Rinkinio saugotojas /

muziejininkas:

(parašas)

ŠEIMATIES PILKAPYNO III APRAŠYMAS

Šeimaties pilkapyną III (Utenos r., Tauragnų sen.) 2012 m. rugpjūčio 24 d. parodė KPD Utenos teritorinio padalinio darbuotojas Romas Mikulėnas, jį pastebėjęs prieš kelis metus. Pilkapynas yra ožnugario pavidalo kalvoje, pailgoje Š–P kryptimi, stačiais iki 10 m aukščio šoniniais šlaitais. Kalva yra miške (pušynas su lapuočių bei eglių priemaiša ir krūmais pomiškyje. Kalvos V puse praeina miško keliukas iš žvyrkelio Tauragnai–Šeimatis į atskirą Šeimaties vienkiemį. Pilkapyną sudaro 10 išlikusių sampilų, kurių skersmuo 6–8 m, aukštis – 0,2–0,7 m. Atstumas tarp pilkapių 3–55 m. Pilkapynas yra V–VIII a. Jį siūloma įrašyti į archeologijos paminklų sąrašus. Tai bus likutis didelio Šeimaties pilkapių masyvo. Toliau pateikiamas detalesnis pilkapyno aprašymas.

Pilkapiai numeruoti P–Š kryptimi (koordinatės WGS 84). Pilkapis 1 (N55°27'26.7"; E25°54'00.3") yra 6 m skersmens 0,2 m aukščio. 17 m į Š nuo pilkapio 1 yra 6 m skersmens 0,2 m aukščio pilkapis 2 (N55°27'27.9"; E25°54'01.6"). Šio pilkapio P pusėje guli 2x1,3x0,4 m dydžio akmuo. 3 m į ŠR nuo pilkapio 2 yra 7,5 m skersmens 0,5 m aukščio pilkapis 3 (N55°27'28.2"; E25°54'01.3"). 4,5 m į Š nuo pilkapio 3 yra 6 m skersmens 0,5 m aukščio pilkapis 4 (N55°27'27.9"; E25°54'01.6") su akmenų vainiku (akmenys iki 40 cm skersmens). 14 m į ŠR nuo pilkapio 4 yra 7 m skersmens 0,7 m aukščio pilkapis 5 (N55°27'28.8"; E25°54'00.8") su 1,5 m skersmens duobe viduryje. 13,5 m į Š nuo pilkapio 4 ir 7,5 m į ŠV nuo pilkapio 5 yra 7 m skersmens 0,6 m aukščio pilkapis 6 (N55°27'29.0"; E25°54'01.7"). 32 m į Š nuo pilkapio 6 yra 8 m skersmens 0,7 m aukščio pilkapis 7 (N55°27'30.4"; E25°54'00.8") su 3 m skersmens 0,1 m gylio duobe bei iki 40 cm skersmens akmenų vainiku. Likę 3 pilkapiai yra į P nuo pilkapio 1. 55 m į P nuo pilkapio 1, 3 m į V nuo miško keliuko, laukymėlėje yra 7,5 m skersmens 0,4 m aukščio pilkapis 8 (N55°27'25.0"; E25°53'59.3"). 27 m į PR nuo pilkapio 8, kitapus (į R) nuo miško keliuko ir elektros linijos, tankiuose lapuočių krūmuose yra 6,5 m skersmens 0,5 m aukščio pilkapis 9 (N55°27'24.5"; E25°54'00.1"). 18 m į R nuo pilkapio 9, kitapus (į V) nuo miško keliuko, 9,5 m į R nuo elektros stulpo su transformatoriumi, ant kalvelės yra labai suplokštėjęs 8 m skersmens 0,3 m aukščio pilkapis 10 (N55°27'24.4"; E25°53'58.7").